

Uchwala II Zjazdu PZPR

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954—1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolnej”

1 Sojusz robotników i chłopów we wspólnie walce o obalenie panowania kapitalistów i obszarników, kierownicza rola klasy robotniczej w tym sojuszu zapewniły objęcie władzy przez masę ludową i dokonanie zasadniczych przeobrażeń społecznych.

Decydujący wpływ na nowe warunki życia i pracy chłopów miały likwidacja obszarnictwa, a wraz z nim przeżytków feudalnych, likwidacja wielkiego i średniego kapitału, unarodowienie przemysłu, środków transportu, banków itp.

Władza ludowa przeprowadziła reformę rolną i zasiedlenie Ziemi Odzyskanych, w wyniku czego przeszło w ręce chłopów 6,1 mln ha ziemi. Powierzchnia użytków rolnych, przypadająca przeciętnie na głowę ludności chłopskiej, zwiększyła się o blisko 60 proc. w porównaniu z 1938 rokiem.

Władza ludowa przeprowadziła odciążenie wsi i uwolnienie chłopów od spłat za ziemię i związanych z tym długów hipotecznych, które łącznie przed wojną pochłaniały około 1/3 do chodów pieniężnych wsi.

Usunięta została, najcięższa dla mas pracujących zarówno w mieście jak i na wsi, klęska kryzysów i stałego bezrobocia oraz przeludnienie wsi. Szybki rozwój przemysłowości kraju stworzył warunki dla odpiętych „zbędnej” ludności wiejskiej do pracy w zakładach poza rolnictwem, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie.

Zasadnicze zmiany nastąpiły w strukturze klasowej wsi. Dzięki reformie rolnej i zagospodarowaniu Ziemi Odzyskanych zmniejszyła się poważnie na wsi liczba ludności bezrolnej i małorolnej, a wzrosła znacznie liczba gospodarstw średniorolnych, których udział w produkcji towarowej rolnictwa stał się przeważający.

Wielkie rzesze bezrolnych nadzielono ziemią. Ograniczony został w po ważnej mierze wyzysk kulacki. Zmniejszył się od podstaw warunki życia i pracy wielomilionowej mas chłopskiej.

2 W ciągu dziesięciu lat istnienia Państwa Ludowego dokonano olbrzymiej pracy w dziedzinie odbudowy rolnictwa ze zniszczeń wojennych i stworzenia warunków dla jego dalszego rozwoju.

W oparciu o rosnącą pomoc państwa ludowego rozwija się coraz silniej aktywność pracujących chłopów, którzy podnoszą produkcję rolniczą, zwiększają jej towarowość, świadczą na rzecz rozbudowy naszego przemysłu i wzmocnienia obronności kraju wnosząc swój wkład do umocnienia państwa ludowego na gruncie sojuszu robotniczo-chłopskiego, przyczyniając się w istotny sposób do rozwoju całej gospodarki narodowej, a tym samym i rolnictwa.

Wartość produkcji rolniczej na 100 ha użytków rolnych jest w 1953 roku wyższa o około 25 proc. niż w 1938 roku. Wartość produkcji rolniczej w przeliczeniu na mieszkańca kraju jest wyższa o ponad 30 proc.

Zwiększona w porównaniu z okresem przedwojennym produkcja rolnicza jest osiągnięciem przy znacznie dziś mniejszej liczbie zatrudnionych w rolnictwie. Produkcja rolnicza i hodowlana w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w rolnictwie jest obecnie o około 80 proc. większa niż przed wojną.

Wzrost produkcji rolniczej stał się możliwy dzięki lepszemu zagospodarowaniu, zwiększeniu obszaru przysparzającego średnio na jedno gospodarstwo oraz zwiększeniu wydajności z hektara i zwiększeniu produktywności zwierząt.

Nastąpiła istotna zmiana struktury zasiewów w stosunku do okresu przed wojennego; zwiększył się udział zasiewów roślin najbardziej cennych dla gospodarki narodowej, jak pszenica, rośliny przemysłowe oraz pastewne.

Jedynie w warunkach demokracji ludowej stało się możliwe osiągnięcie w Polsce tak szybkiego tempa odbudowy i rozwoju rolnictwa.

Za rządów kapitalistów i obszarników mimo wielokrotnie większych zniszczeń po pierwszej wojnie światowej, produkcja rolnicza w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju nie osiągnęła do 1939 roku poziomu z 1913 roku.

3 Pomoc państwa ludowego i klasy robotniczej okazywana chłopom pracującym w trudnym okresie odbudowy kraju, rozmach aktywności twórczej mas chłopskich, rozwijanej na gruncie pogłębiającego się sojuszu robotniczo-chłopskiego w toku walki o władzę ludową i jej umocnienie — sprawiły, że rolnictwo szybko podniosło się z ruin i zniszczeń wojennych i w końcowym okresie odbudowy jego produkcja towarowa w zasadzie odpowiadała ówczesnemu zapotrzebowaniu.

W okresie odbudowy państwa ludowego, realizując konsekwentnie politykę sojuszu robotniczo-chłopskiego, okazało chłopom pracującym pomoc w odbudowie ich gospodarstw ze zniszczeń wojennych, w zasiedlaniu Ziemi Odzyskanych, w zagospodarowaniu gruntów uzyskanych z reformy rolnej. Istotne znaczenie dla szybkiej odbudowy wsi miała pomoc państwa w ziarnie siewnym, sile pociągowej, bydło i budulcu oraz kredytach pieniężnych.

Jednocześnie rozwijała się spójna ekonomia między wsią i miastem

w oparciu o pomoc państwa dla rolnictwa i szybki rozwój najprostszych form ruchu spółdzielczości na wsi, jak spółdzielczość zaopatrzenia i zbytu, spółdzielnie kredytowe itp.

Wraz z polepszeniem ogólnych warunków życia mas pracujących, w wyniku rewolucyjnych przeobrażeń społecznych — następował szybki wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego ludności wiejskiej.

4 Szybki proces uprzemysłowienia kraju i rozbudowy gospodarki narodowej, wielkie osiągnięcia mas pracujących miast i wsi w dziedzinie politycznej, gospodarczej, i kulturalnej, w walce o likwidację wiekowego zacofania, o postęp techniczny, o podniesienie poziomu sił twórczych narodu i jego zdolności obronnej — otworzyły nowy okres w życiu i rozwoju Polski Ludowej.

Państwo ludowe, prowadząc konsekwentnie politykę socjalistycznego uprzemysłowienia kraju, rozwijało i pogłębiało spójnie ekonomiczną między miastem i wsią, opierając ją w coraz większej mierze o dostawy środków produkcji dla rolnictwa, zapewniając rozwój jego mechanizacji, tworząc w ten sposób przesłanki stopniowej socjalistycznej przebudowy rolnictwa.

W 1953 roku w porównaniu z 1949 rokiem zwiększono dostawy maszyn i narzędzi rolniczych dla całego rolnictwa — indywidualnego i uposzczelnionego łącznie 2,5 raza, a nawozów sztucznych — ponad półtora raza. Dokonano znacznego postępu w dziedzinie mechanizacji i elektryfikacji rolnictwa.

Przed ludnością wiejską, zwłaszcza małorolną, otworzyły się szerokie możliwości zarobków w przemyśle, budownictwie, leśnictwie, transporcie itp.

Realne dochody pieniężne i naturalne na głowę ludności rolniczej w 1953 roku w porównaniu z rokiem 1938 wzrosły o ponad 75 proc., a w porównaniu z rokiem 1949 o około 20 proc.

Równoległe ze wzrostem dobrobytu materialnego chłopów pracujących dokonywała się na wsi rewolucja kulturalna. Znajduje to wyraz w olbrzymim rozwoju szkolnictwa ogólnego i zawodowego, w otwarciu młodzieży chłopskiej szerokiego dostępu do szkół średnich i wyższych, w likwidacji analfabetyzmu i wzroście czytelnictwa na wsi, w rozwoju urządzeń ochrony zdrowia, bibliotek, świetlic, kin wiejskich, radiofonizacji wsi, rozwoju sportu i młodzieżowych zespołów artystycznych, w ruchu upowszechnienia wiedzy rolniczej i wzroście inicjatywy społecznej mas chłopskich.

5 Zasadniczym czynnikiem dalszego rozwoju rolnictwa staje się w tym okresie rozwój sektora socjalistycznego: spółdzielni produkcyjnych, Państwowych Ośrodków Maszynowych i Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Powstało już przeszło 8 tys. spółdzielni produkcyjnych, które gospodarują na około 1,5 mln ha użytków rolnych. W ciągu krótkiego okresu istnienia dokonały one poważnego postępu w umocnieniu swej gospodarki, przy czym uzyskiwane przez nie plony zbóż są przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych.

Państwo zorganizowało ośrodki maszynowe, wyposażone w traktory i nowoczesne maszyny rolnicze. Liczba POM w końcu 1953 roku osiągnęła 401.

Udział gruntów zagospodarowanych przez spółdzielnię produkcyjną, Państwowe Gospodarstwo Rolne i inne gospodarstwa uposzczelnione w ogólnej powierzchni użytków rolnych wzrósł z 8,8 proc. w roku 1949 do około 20 proc. w końcu roku 1953. Rosnące udziały sektora socjalistycznego w zaopatrzeniu ludności miast i przemysłu w produkty i surowce rolnicze.

6 Olbrzymie przeobrażenia, które dokonywały się na wsi polskiej, odbiły się w warunkach ostrej walki klasowej i zacieklego oporu klasy kapitalistów wiejskich — kulaków, broniących swoich pozycji, kulaków, wspomaganych przez wszelkie środki wroga, uporczywie usiłując przeciwstawić regulującą rolę państwa ludowego w stosunkach gospodarczych między miastem i wsią, szerząc spekulację, wywołując wahania wśród chłopów średniorolnych. Władza ludowa w walce z kulactwem ograniczała możliwości kulackiego wyzysku, osłabiała jego pozycję i wpływy na wsi. Równocześnie rosła aktywność społeczno-polityczna biedoty wiejskiej i umacniał się sojusz klasy robotniczej z chłopami średniorolnymi.

7 W nowych warunkach stworzonych przez rozwijającą się uprzemysłowienie kraju szybko wzrastała liczba ludności zatrudnionej poza rolnictwem oraz potrzeby materialne i kulturalne społeczeństwa. Wraz z tym zapotrzebowanie ludności na produkty rolnictwa oraz zapotrzebowanie przemysłu na surowce rolne zaczęło coraz mocniej wyprzedzać podaż tych produktów i surowców przez indywidualną gospodarkę chłopów rozproszoną w ponad 3 milionach gospodarstw. W tych warunkach podjęto szereg środków dla wzmocnienia regulującej roli państwa w obrocie towarowym między miastem i wsią, w walce z kulactwem i spekulacją. Został rozwinięty system kontraktacji, zapewniający korzystne wa-

runki produkcji rolniczej i jej zbytu. Wprowadzone zostały dostawy obowiązkowe na ważniejsze artykuły rolne.

8 Zadania Planu Sześcioletniego ustalone dla rolnictwa na okres 1950—1953 nie zostały w pełni wykonane.

Rozwój rolnictwa w ostatnich latach jest wyraźnie niedostateczny w stosunku do rozwoju przemysłu i rosnących potrzeb ludności pracującej.

Podstawowa niewspółmierność między wysokim tempem wzrostu przemysłu a zbyt powolnym tempem rozwoju rolnictwa została ponadto zaostroszona w ciągu ostatnich trzech lat wskutek wybitnie niesprzyjających warunków atmosferycznych.

O ile w okresie odbudowy rolnictwa wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych był szybki, to w następnym okresie zanotowano wyraźnie zmniejszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i na stopniowo pewne zahamowanie procesów inwestycyjnych w tych gospodarstwach.

Wyraźnie niewystarczająca jest produkcja zbóż i rozwój bazy paszowej, co utrudnia wzrost hodowli i odbija się ujemnie na zaopatrzeniu ludności i przemysłu w artykuły roślinne i hodowlane, a w latach nieurodzajów powoduje nawet konieczność importu zbóż i pasz. Niedostateczny rozwój produkcji zbóż wiąże się z niskim poziomem uprawy i pielęgnacji. Odbija się to na plonach, które w ostatnich latach nie wykazują znaczącego wzrostu i wahają się wokół 12,5 kwintala z ha.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia trzody chlewnej i owiec, pogłowie bydła rogatego pozostaje w tyle i nie osiągnęło poziomu przedwojennego.

Przy znacznym zwiększeniu powierzchni zasiewów roślin przemysłowych plony ich pozostają na zbyt niskim poziomie.

Jednym z niekorzystnych objawów w rozwoju rolnictwa jest nierównomierność wzrostu produkcji rolniczej w różnych rejonach kraju. Plony i produktywność hodowli w całych powiatach, a nawet w poszczególnych województwach kształtują się znacznie poniżej przeciętnego poziomu. Tempo wyrównywania tych różnic jest zbyt powolne.

9 Na niedostateczny rozwój produkcji rolniczej, zwłaszcza gospodarstw indywidualnych, miało wpływ niezależnie od obiektywnych przyczyn zarówno niedostateczne uwzględnienie potrzeb rolnictwa, szczególnie w zakresie zaopatrzenia w środki produkcji, jak też braki i wypaczenia w realizacji polityki partii i rządu na wsi.

Te zaniedbania, braki i wypaczenia utrudniały zacieśnianie spójnej gospodarki między miastem a wsią i pogłębiały sojusz robotniczo-chłopski.

Wypaczenia w realizacji polityki partii i rządu na wsi przeistaczały się w jaskrawe nadużycia władzy i łamanie zasad praworządności ludowej, występowały w działalności wielu ogniw partyjnych, państwowych i gospodarczych. W niektórych organach centralnych i terenowych przejawiała się często oportunistyczna tolerancja i biurokratyczna niefrasobliwość wobec przejawów i faktów wypaczenia polityki partii i rządu ludowego w stosunku do wsi, co niejednokrotnie wynikało z niedoocenia wagi indywidualnej gospodarki chłopskiej i znaczenia produkcji tych gospodarstw dla całej gospodarki narodowej.

Zaniedbaniami w zakresie walki o wzrost produkcji w gospodarstwach indywidualnych sprzyjały pokutujące w wielu organizacjach partyjnych błędne poglądy, że wysiłki w dziedzinie rozwoju sektora socjalistycznego, a zwłaszcza spółdzielczości produkcyjnej, zwalniały od konieczności troszczenia się o wzrost produkcji w gospodarstwach małorolnych i średniorolnych, że możliwości zwiększenia produkcji w gospodarstwach indywidualnych są już rzekomo wyczerpane.

Różne ogniw partyjne i państwowe nie wykazywały często troski o wykorzystanie wszelkich możliwości wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych.

Jednocześnie wysiłki organizacji partyjnych i organów państwowych w zakresie organizacyjnego umacniania i pomocy spółdzielniom produkcyjnym były wyraźnie niedostateczne.

Wbrew wskazanemu partii miały miejsce wypadki naruszenia zasady dobrowoli przy organizowaniu spółdzielni produkcyjnych, tworzenia spółdzielni bez należytego przygotowania politycznego i ekonomicznego organizacyjnego. Z drugiej strony w wielu wypadkach nie przeciwdziałano dostatecznie wrogiej działalności kulacko-reakcyjnej, mającej na celu niedopuszczenie do powstawania spółdzielni.

W niektórych ogniwach terenowych organizacji partyjnych i rad narodowych ujawnił się oportunistyczny stosunek do kulackiego wyzysku, uleganie wpływom kulakom, skłódlia tolerancja wobec faktów niewykonywania przez gospodarstwa kulackie obowiązków wobec państwa. Równocześnie w działalności terenowego aparatu administracyjnego i organizacji partyjnych występowały niedo-

statknie przejawy biurokratycznego odnoszenia się do potrzeb i bolączek chłopów pracujących, zastępowania pracy masowo-politycznej i konkretnego kierownictwa — komenderowania.

Zamiast prowadzonej przez partię polityki ograniczania wyzysku kulackiego, stosowano wobec gospodarstw kulackich w niektórych wypadkach posunięcia, które doprowadzały do ich upadku.

Przy ogólnie słusznych i sprawiedliwych zasadach wymiaru obowiązkowych dostaw, w praktyce miały miejsce często wypaczenia, polegające na mechanicznym ustalaniu wymiaru obowiązkowych dostaw bez uwzględniania konkretnych warunków miejscowych.

Uchwały VII Plenum KC PZPR, wskazujące na konieczność wzmożenia wysiłku w walce o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego i likwidacji wszelkich braków i wypaczeń w realizacji polityki partii na wsi, w walce o wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i w sektorze socjalistycznym, nie zostały w należytej mierze i z należytą ostrością doprowadzone do świadomości wszystkich organizacji partyjnych i administracji państwowej, wskutek czego nie zostały podjęte należyte środki dla ich pełnej i konsekwentnej realizacji.

10 Nadmierne pozostawianie w tyle produkcji rolniczej, hamujące rozwój całej gospodarki narodowej i wzrost dobrobytu mas pracujących miast i wsi, winno być jak najszybciej przezwyciężone.

Rozwój socjalistycznego przemysłu stworzył bazę materialno-techniczną dla szybkiego rozwoju rolnictwa, przy czym baza ta zwiększać się będzie z roku na rok. Jednocześnie rosną kadry specjalistów i organizatorów produkcji rolniczej, kadry mechanizatorów rolnictwa, które w coraz większej mierze będą uzupełniały szeregi pracowników rolnictwa, zajętych bezpośrednio w produkcji.

W ciągu najbliższych dwóch lat należy zapewnić wzrost produkcji rolniczej o około 10 proc., a więc taki, jaki został osiągnięty w ciągu ubiegłych czterech lat.

Osiągnięcie zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej możliwe jest jedynie w drodze równoczesnego wykorzystania rezerw produkcyjnych w indywidualnych gospodarstwach chłopskich, dalszego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, a także rozwoju i umocnienia Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Wykonanie tego zadania nastąpić powinno przede wszystkim przez wzrost plonów, zwłaszcza zbóż i rozwój bazy paszowej, a także przez dalszy rozwój hodowli zwłaszcza bydła rogatego i wzrost produktywności zwierząt.

Rozwój produkcji rolniczej powinien się łączyć z dalszym wzmocnieniem zdolności produkcyjnej gospodarstw małorolnych i średniorolnych ze wzmocnioną ich ochroną przed występującymi w różnych formach wyzyskiem kulackim.

Należy nieustannie pamiętać o tym, że podstawową część produkcji rolniczej wytwarzała drobna indywidualna gospodarstwa chłopskie. Toteż pilnym zadaniem partii i władzy ludowej jest skoncentrowanie wysiłków dla okazania większej pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopów pracujących w podnoszeniu ich produkcji, przy równoczesnym jak najszybszym popieraniu spółdzielczości produkcyjnej i tworzeniu sprzyjających warunków dla dalszego szybkiego rozwoju socjalistycznych form gospodarki rolnej.

I. Zadania w dziedzinie wzrostu produkcji zbóż, ziemniaków, roślin przemysłowych, warzyw i owoców

Należy stwierdzić, iż uprawa zbóż, stanowiąca podstawowy działy produkcji rolniczej, rozwija się w sposób niedostateczny. W okresie czterech lat Planu Sześcioletniego zbiory zbóż wzrosły średnio tylko o 5 proc. w stosunku do średniej za lata 1947—1949. W tym samym okresie zbiory gryki, prosa i innych upraw niezbędnych dla produkcji karmy pozostawały na tym samym poziomie, względnie wykazywały tylko nieznaczny wzrost.

Zbiory ziemniaków, stanowiących ważny artykuł żywnościowy, podstawową uprawę paszową i cenny surowiec przemysłowy, wykazują również tylko nieznaczny wzrost.

Dużą nierównomierność wykazuje rozwój produkcji roślin przemysłowych. Przy osiągnięciu znacznego wzrostu zbiorów buraków cukrowych i tytoniu, zbiory roślin oleistych i włóknistych pozostają na niskim poziomie i w ostatnich latach nie wykazują postępu.

Również postęp w dziedzinie produkcji warzyw i owoców jest niedostateczny.

Źródło niedostatecznego rozwoju produkcji roślinnej leży przede wszystkim w niskim poziomie agrotechniki.

Nie są powszechnie stosowane takie elementarne zabiegi uprawowe, jak podorywka bezpośrednio po żęciu zbóż, orka z przedplużem i głębokie orki przedzimowe pod zasiewy jare.

11 W celu osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej konieczne jest wzmożenie pomocy państwa dla rolnictwa. Powinna ona wyrażać:

- w wydatnym zwiększeniu nakładów inwestycyjnych na rozwój rolnictwa, a zwłaszcza na mechanizację, meliorację i budownictwo gospodarcze. W 1955 roku państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa w ramach planu inwestycyjnego i planu kredytowego winny wzrosnąć o 80 — 100 proc. w porównaniu z 1953 rokiem.

- w znacznym zwiększeniu dostaw środków produkcji dla rolnictwa, a w szczególności maszyn, narzędzi rolniczych, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, a także materiałów budowlanych, zarówno dla sektora socjalistycznego, jak i dla gospodarki indywidualnej.

- w znacznym rozszerzeniu pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej.
- w systematycznej realizacji zasady zwiększenia materialnego zainteresowania chłopów pracujących we wzroście produkcji rolniczej i jej towarowości.

- w zwiększeniu pomocy kredytowej dla małorolnych i średniorolnych chłopów, zwłaszcza na budownictwo gospodarcze i zakup inwentarza żywego.
- w bardziej wydatnej pomocy dla gospodarstw małorolnych, zwłaszcza nie posiadających własnej sily pociągowej i niezbędnych narzędzi pracy.

- w poprawie zaopatrzenia wsi w artykuły konsumpcyjne i rozszerzeniu sieci punktów usługowych państwowych, spółdzielczych i wiejskich, obsługujących wieś.
- w wydatniejszym rozszerzeniu sieci placówek i urządzeń kulturalnych: bibliotek, świetlic, kin — zwłaszcza obwodowych, radiofonizacji oraz w upowszechnieniu czytelni, rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i sportu.

12 Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej i należytego wykorzystania zwiększonej pomocy państwa dla rolnictwa konieczne jest:

- rozwijanie twórczej inicjatywy, aktywności i wysiłków pracujących chłopów, członków spółdzielni produkcyjnych, pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i Państwowych Ośrodków Maszynowych,

- dokonanie przełomu w działalności organów partyjnych, państwowych i gospodarczych w dziedzinie produkcji rolniczej i skoncentrowanie ich wysiłków dla osiągnięcia postawionych zadań, podniesienie poziomu kierowania rolnictwem przez właściwe ministerstwa, terenowe instytucje partyjne, rady narodowe oraz służbę rolną i zasilenie organów kierujących rolnictwem w wykwalifikowane i wypróbowane kadry,

- wzmożenie walki przeciw wszelkim przejawom wypaczeń w realizacji polityki partyjnej na wsi, przejawom biurokratyzmu, łamania praworządności ludowej,

- zdecydowane i systematyczne zwalczanie wpływów kulackich, bezwzględne paraliżowanie wszelkich wrogich agitur,
- poważne wzmocnienie pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi, zapewniające prawidłowe przeprowadzenie polityki partii opartej o niewzruszone zasady sojuszu robotniczo-chłopskiego.

13 W niektórych rejonach kraju nie stosuje się w pełni systemu rzędowego, co prowadzi do, znacznych strat — w rezultacie większego zużycia materiału siewnego i obniżenia plonów.

Również niedostatecznie przestrzegane są podstawowe zasady zmianowania i zbyt powoli wprowadza się nowoczesne płodziniany.

W niektórych rejonach kraju nie stosuje się w pełni systemu rzędowego, co prowadzi do, znacznych strat — w rezultacie większego zużycia materiału siewnego i obniżenia plonów.

Stopień wykorzystania traktorów oraz maszyn rolniczych jest niewystarczający — a jakoś ich pracy jest często niezadawalająca.

Nawozy sztuczne nie są w pełni wykorzystane wskutek nieumiejętnego ich stosowania oraz błędów dystrybucji. W wysokim stopniu zaniedbana jest sprawa właściwego przechowywania i stosowania obornika, stanowiącego podstawowy czynnik nawożenia. Mimo pewnego postępu w wysoce niedostatecznym jest rozpowszechnienie wapnowania gleb kwaśnych. Niedostateczne jest również stosowanie nawozów zielonych, szczególnie na glebach lekkich.

Poważne braki występują w zakresie pielęgnacji roślin, a zwłaszcza roślin przemysłowych i warzyw. Dotyczy to w szczególności walki z chwastami.

Gospodarka nasenna jest niedostatecznie rozwinięta. Sieć gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych jest

słabo zorganizowana. Poważne zaniedbania istnieją zwłaszcza w nasennictwie lnu i roślin oleistych, roślin motylkowych i traw.

Niedostateczna walka ze szkodnikami i chorobami roślin prowadzi do znacznego obniżenia plonów i pogorszenia jakości produkcji. Należy również stwierdzić, że niedostateczna jest walka z groźnym szkodnikiem ziemniaka — stonką.

Obok wymienionych wyżej braków, wpływających na obniżenie plonów, należy wskazać na poważne straty w zbiorach, wynikające wskutek zaniedbań i opóźnień przy sprzące.

Niewykorzystana rezerwa wzrostu produkcji rolnej są odłogi nie zlikwidowane jeszcze do końca w niektórych rejonach kraju.

Na podstawie oceny stanu produkcji rolnej i możliwości jej rozwoju ustala się na lata 1954 i 1955 następujące zadania:

a) skupić wysiłki na osiągnięciu wzrostu zbiorów zbóż jako podstawy rozwoju całej produkcji rolniczej, osiągnięciu w 1955 roku zbiorów zbóż przewyższających zbiory z roku 1952, który był rokiem średniego urodzaju, co najmniej o 600 tys. ton. W tym celu należy osiągnąć wzrost plonów zbóż przy jednoczesnym zwiększeniu produkcji najcenniejszego gatunku zboża — pszenicy; zwiększyć produkcję nasion kwalifikowanych tak, aby zapewnić w zasadzie zasiew całej powierzchni upraw zbóż ziarnem odpowiedniej jakości,

b) zapewnić w 1955 roku wzrost plonów ziemniaków o 7 — 9 kwintali z ha w stosunku do 1953 roku. Zwiększyć produkcję sadzeńników kwalifikowanych o 40 proc, kładąc przede wszystkim nacisk na wzrost produkcji odmian wczesnych i odpornych na choroby. Rozszerzyć znacznie uprawę ziemniaków wokół wielkich miast i ośrodków — a w rejonach przetwórstwa ziemniaczanego wprowadzić wysoko-szkrobione odmiany przemysłowe,

c) podnieść plony buraków cukrowych, rozszerzyć uprawę i zwiększyć zbiory roślin włóknistych i oleistych. Osiągnąć przełom w produkcji lnu i rzepaku oraz zapewnić poprawę jakości włókna lniennego. Rozszerzyć zwłaszcza w PGR i spółdzielniach produkcyjnych uprawę nowych odmian roślin oleistych, pomyślnie u nas aklimatyzowanych,

d) rozszerzyć uprawy i podnieść plony warzyw przede wszystkim w pobliżu wielkich miast i ośrodków przemysłowych i wypoczynkowych. Powiększyć znacznie produkcję warzyw wczesnych przez rozszerzenie gospodarki inspektowej i cieplarnianej,

e) rozwinąć szeroką kampanię sadzeńia drzew owocowych, zakładając nowe sady owocowe, znacznie poprawić pielęgnację drzew i krzewów owocowych.

Dla wypełnienia wszystkich tych zadań są niezbędne:

- znaczna poprawa jakości uprawy ziemi i usprawnienie metod siewu, sadzenia i sprężu,
- lepsze wykorzystanie i szersze stosowanie nawozów naturalnych i sztucznych,
- zasadnicza poprawa pielęgnacji i ochrony roślin,
- usprawnienie gospodarki nasiennej,
- dalszy rozwój mechanizacji rolnictwa,
- zlikwidowanie do końca odłogów.

14 W celu zapewnienia poprawy jakości uprawy ziemi oraz usprawnienia metod siewu i sprężu należy:

a) stosować w całym rolnictwie takie podstawowe zabiegi agrotechniczne w dziedzinie uprawy, jak wczesne podorywki, orka z przedplużem, głęboka orka przedzimowa na całym areale pod zasiewy jare,

b) stosować powszechnie siew rzędowy, oczyszczanie i zaprawianie ziarna siewnego, przestrzegać, aby wysiew i sadzenie odbywały się w ilościach wskazanych przez naukę rolniczą, dla sadzenia ziemniaków dobierać materiał z najbardziej urodzajnych i najstaranniej uprawianych odcinków pola,

c) rozpoczynać i kończyć prace uprawowe w terminach najbardziej właściwych, zalecanych przez naukę,

d) dokonywać — celem uniknięcia strat — sprężu zbóż, ziemniaków i innych ziemiopłodów w możliwe najkrótszym czasie, przede wszystkim przez pełne wykorzystanie maszyn żniwnych, a zwłaszcza kombinów i snopowiązałek oraz konnych i ciągnikowych koparek do ziemniaków,

e) zapewnić przez odpowiednią instrukcję właściwe stertowanie zbóż, kopowanie ziemniaków i innych okopowych, by w ten sposób uniknąć strat przy ich przechowywaniu,

f) stopniowo upowszechniać i wdrażać w produkcję rolniczą nowe, zalecane przez produkcyjną naukę zabiegi, jak siew ziarna wraz z granulowanym superfosfatem, siew krzyżowy zbóż, sadzenie ziemniaków systemem kwadratowo-gniazdowym itp.

2 W celu lepszego wykorzystania i szerszego stosowania nawozów naturalnych i sztucznych należy:

(Ciąg dalszy na str. 3)

Uchwała II Zjazdu PZPR

(Ciąg dalszy ze str. 2)

a) zapewnić lepsze przechowywanie i wykorzystywanie obornika oraz innych nawozów organicznych, rozszerzyć akcję zakładania nowych gnojowni w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarstwach indywidualnych,

b) dążyć do coraz szerszego zakładania przy kompostowych oraz wykorzystywaniu torfu zarówno na ściółkę, jak i dla kompostowania,

c) szerzej stosować nawozy zielone, zwłaszcza na glebach lekkich,

d) upowszechnić wapnowanie zakwaszonych gleb oraz racjonalne nawożenie ich nawozami sztucznymi i organicznymi,

e) w latach 1954 i 1955 zwiększyć dostawy nawozów sztucznych dla rolnictwa i osiągnąć w roku 1955 wzrost wartości tych dostaw o około 39 proc. w stosunku do roku 1953, w tym — nawozów azotowych — o około 48 proc., nawozów fosforowych — o 38 proc. Osiągnąć w roku 1955 produkcję około 120 tys. ton osiemnastoprocentowych nawozów fosforowych granulowanych, których działanie jest znacznie bardziej skuteczne. W prowadzących uśrednionych gospodarstwach rolnych stosować mieszanie nawozów fosforowych z obornikiem lub kompostem. Rozwijając produkcję mączki fosforowej na bazie krajowych złóż fosforytów.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego powinno dla mechanizacji robót pracochłonnych przy stosowaniu nawozów naturalnych zwiększyć produkcję rozrzucających obornika, a dla usprawnienia stosowania nawozów sztucznych — rozpocząć produkcję siewników kombinowanych dla jednoczesnego wysiewu zbóż i nawozów.

Ministerstwo Rolnictwa powinno zapewnić rozszerzenie zakresu badań w celu określenia potrzeb nawozowych poszczególnych terenów kraju. W oparciu o sieć swych placówek i instruktorów winno ono wydać konkretne zalecenia agrotechniczne w sprawie techniki nawożenia oraz w sprawie upraw, pod które należy w pierwszej kolejności stosować wapnowanie gleby. Ministerstwo Rolnictwa winno systematycznie rozszerzać sieć chemicznych stacji rolniczych.

3 W celu polepszenia pielęgnacji roślin oraz wzmocnienia ich ochrony należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na dokonywanie takich zabiegów, jak bronowanie pszenicy wiosną, zasialanie poglówne zbóż nawozami azotowymi, kilkakrotne redzenie ziemniaków, staranne opielanie, szczególnie roślin przemysłowych i warzyw,

b) wzmocnić walkę z zachwaszczeniem pól, które przynosi znaczne straty i powoduje wielkie straty; zwiększyć produkcję środków chemicznych do walki z chwastami,

c) dla mechanizacji pracochłonnych zabiegów przy pielęgnacji roślin znacznie zwiększyć produkcję opryskiwaczy, opryskiwaczy oraz narzędzi zawieszanych do upraw międzyrzędowych,

d) rozszerzyć i wzmocnić walkę ze szkodnikami roślin, rozbudować służbę ochrony roślin, nadając jej szersze uprawnienia i powołując ją z przodownikami ochrony roślin w gromadach. Nadać walce ze stonką ziemniaczaną charakter ogólnokrajowej mobilizacji, przy czym znacząco zwiększyć uzbrojenie w sprzęt i zaopatrzenie w środki do zwalczania stonki. Zwiększyć poważnie produkcję środków ochrony roślin, zwłaszcza azotoku — przy poprawie ich jakości,

e) w latach 1954 — 1955 znacznie zwiększyć, w szczególności w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Drobniejszego i Rzemiosła, produkcję opryskiwaczy lekkich — do około 35 tys. sztuk w 1955 roku i opryskiwaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 roku, przyspieszyć uruchomienie seryjnej produkcji opryskiwaczy i opryskiwaczy ciężkich, uruchomić w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Maszynowego produkcję opryskiwaczy i opryskiwaczy zawieszanych.

4 W celu usprawnienia gospodarki nasiennej i zapewnienia zaopatrzenia całego rolnictwa w nasiona kwalifikowane należy:

a) rozbudować organizację nasiennej, rozwijać sieć stacji selekcyjnych gospodarstw nasiennej i produkcyjnych, stacji oceny odmian i oceny nasion,

b) rozwijać kontrakcję nasiennej, zakładać pola nasienne w spółdzielniach produkcyjnych, organizować pola nasienne w gospodarstwach indywidualnych. Zaliczać dostawy nasion kwalifikowanych od gospodarstw indywidualnych i od spółdzielni produkcyjnych na poczet dostaw obowiązkowych na bardziej korzystnych warunkach. Zwiększyć ilość punktów oczyszczania nasion przy gminnych spółdzielniach i GOM,

c) rozwijać w Instytutach i stacjach selekcyjnych hodowlę nowych urodzajnych odmian zbóż i plennych, odpornych na choroby i szkodniki sadzaniaków, a także wyprodukować w możliwie krótkim czasie od powiadomienia ilości elit i superelit roślin włośnistych, oleistych, motylkowych i warzyw,

d) dla zabezpieczenia na wypadek nieurodzaju przystąpić w 1954 roku do tworzenia Państwowego Rezerwy Nasiennej.

Ministerstwo Rolnictwa winno opracować projekt ustawy nasiennej, regulującej między innymi

sady prowadzenia państwowego rejestru odmian i zabezpieczenie praw autorskich hodowców nasion. W celu zapewnienia dalszej mechanizacji produkcji roślin uprawnych należy:

a) zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze.

W roku 1955 produkcja maszyn i narzędzi dla rolnictwa winna wzrosnąć przeszło dwukrotnie w porównaniu z 1953 rokiem. Dostawy siewników winny wzrosnąć o około 50 proc., sadzarek do ziemniaków dwu i półkrotnie, koparek do ziemniaków przeszło dwu i półkrotnie, wyorywaczy do buraków przeszło czterokrotnie.

b) znacznie zwiększyć stopień wykorzystania ciągników i maszyn rolniczych i szerzej stosować system agregowania maszyn w PGR i POM,

c) zwrócić szczególną uwagę na mechanizację upraw międzyrzędowych i w tym celu znacznie zwiększyć zaopatrzenie w narzędzia przewidziane do upraw międzyrzędowych,

d) uruchomić produkcję wysokowydajnych maszyn dla sprzątu zbóż oraz dla mechanizacji upraw i sprzątu okopowych i roślin przemysłowych.

W szczególności podjąć w Ministerstwie Przemysłu Maszynowego produkcję kombajnów zbożowych, sadzarek do kwadratowo-gniazdowego sadzenia ziemniaków, przygotować uruchomienie produkcji kombajnów ziemniaczanych,

e) przystąpić do produkcji nowych, bardziej ekonomicznych typów traktorów,

f) zapewnić szybkość opracowania konstrukcji nowych i wydajniejszych maszyn i urządzeń dla

szej mechanizacji robót polowych oraz w tym celu rozbudować biura konstruktorskie maszyn rolniczych,

b) osiągnąć znaczną poprawę jakości maszyn i narzędzi rolniczych produkowanych w zakładach Ministerstwa Przemysłu Maszynowego i Ministerstwa Przemysłu Drobniejszego i Rzemiosła,

c) zwiększyć zaopatrzenie w części zamienne do traktorów i maszyn rolniczych oraz usprawnić dystrybucję części zamiennych.

6 W celu wykorzystania wszystkich możliwości rozszerzenia powierzchni zasiewów i pełniejszego wykorzystania gruntów ornych należy:

a) do końca 1955 roku zapewnić pełne wykorzystanie wszystkich gruntów uprawnych,

b) podjąć prace nad kompleksowym zagospodarowaniem terenów rzadziej zaludnionych i pozabawionych odpowiednich budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych.

Ministerstwo Rolnictwa łącznie z Ministerstwem Państwowych Gospodarstw Rolnych winno zapewnić pełniejsze zagospodarowanie wschodnich obszarów województw lubelskiego i rzeszowskiego, stwarzając odpowiednie warunki dla osadników — chłopów i robotników rolnych,

c) znacznie wzmocnić kampanię osiedleńczą na poszczególnych terenach Ziemi Odzyskanych. W okęgach rolniczych, gdzie istnieją jeszcze na wsi pewne nadwyżki siły roboczej, wzmocnić akcję propagandową i organizacyjną dla znacznego rozszerzenia osadnictwa.

II.

Zadania w dziedzinie wzrostu hodowli i rozwoju bazy paszowej

W naszym rolnictwie istnieją poważne rezerwy dla szybkiego wzrostu produkcji pasz i podniesienia ilości i jakości pogłównia.

Rezerwy te byłyby jednak dotąd niedostatecznie wykorzystywane. Stan ten wpłynął niekorzystnie na rozwój hodowli w okresie ostatnich lat, zwłaszcza na hodowlę bydła rogatego.

Od 1949 roku pogłowie bydła wzrosło o około 4 proc. Mimo zwiększenia mleczności krow w stosunku do okresu przedwojennego, pozostaje ona jeszcze na stosunkowo niskim poziomie.

Srednia waga bydła przekroczyła dość znacznie poziom przedwojenny, wzrost ten jest jednak jeszcze niedostateczny.

Pogłowie trzody chlewnej, mimo znacznego wzrostu w stosunku do roku 1949 i przekroczenia o około 50 proc. ilości świń przypadającej na 100 ha ziemi ornej w Polsce przed wojną — wykazuje w poszczególnych okresach duże wahania.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłównia owiec, które zwiększyło się o 71 proc. w porównaniu z rokiem 1949, wydajność wełny z owcy wzrosła bardzo nieznacznie, a także jakość jej nie uległa istotnej poprawie.

Zasadniczą przyczyną niedostatecznego wzrostu hodowli i niskiej jeszcze produktywności zwierząt jest słaby rozwój bazy paszowej, wynikający zarówno z niedostatecznej produkcji zbóż i ziemniaków, jak i niskiej wydajności łąk i pastwisk. Również zbiory roślin pastewnych, a w tej liczbie upraw poplonowych, mimo pewnego wzrostu, są wysoce niedostateczne. Ponadto występują poważne straty w zbiorach siana, ziemniaków, zielonki z powodu ich nieterminowego sprzątu, niewłaściwego przechowywania i nieracjonalnego skarmiania.

Na stan produkcji zwierzęcej ujemnie wpływa również niski jeszcze poziom obsługi zootechnicznej.

Hodowla zarodowa jest jeszcze słabo rozwinięta, niedostateczna jest ilość punktów kopulacyjnych i jakości rozplodników na tych punktach. Mimo poważnych osiągnięć w dziedzinie profilaktyki i lecznictwa weterynaryjnego, poziom ich nie zapewnia w pełni skutecznej walki z chorobami zakaźnymi. Poważne szkody przynoszą często występujące wypadki jałowoci u krow, a także choroby młodej i duża ilość padnięć, zwłaszcza prosiąt.

Na podstawie oceny stanu hodowli i możliwości jej rozwoju należy ustalić na lata 1954 — 1955 następujące zadania:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybkie podnoszenie pogłównia bydła rogatego, uzyskanie większej mleczności krow, zwiększenie przeciętnej wagi i poprawę jakości bydła rzeźnego.

Podnieść stan pogłównia bydła do 7,9 — 8,1 mln sztuk, tj. o 7 — 10 proc. w porównaniu z rokiem 1953 i osiągnąć w roku 1955 przeciętnie w kraju co najmniej 26 krow na 100 ha użytków rolnych,

b) osiągnąć zwiększenie pogłównia trzody chlewnej do 10,6 — 11,1 mln sztuk, tj. o 10 — 15 proc. w porównaniu z rokiem 1953, zapewniając jednocześnie właściwy udział ilości macior w całości pogłowia,

c) zapewnić dalsze wysokie tempo przyrostu pogłowia owiec, rozszerzając ich hodowlę na tereny, w których hodowla ta jest słabo rozwinięta. Pogłowie owiec winno wzrosnąć w roku 1955 do 4,2 — 4,4 mln sztuk, tj. o około 25 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Jedno-

ześnie należy zapewnić poprawę wydajności i jakości wełny.

Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu pogłowia zwierząt i podniesienia ich produktywności niezbędne są:

— znaczny rozwój bazy paszowej oraz zasadnicze polepszenie wykorzystania paszy,

— usprawnienie gospodarki zarodowej,

— poprawa obsługi zootechnicznej,

— poprawa ochrony weterynaryjnej zwierząt,

— zwiększenie budownictwa pomieszczeń gospodarskich,

— postęp w mechanizacji prac hodowlanych.

1 W celu zapewnienia odpowiedniej ilości paszy dla potrzeb hodowli należy:

a) zapewnić osiągnięcie wzrostu wydajności łąk i pastwisk. W tym celu niezbędne jest przede wszystkim znaczne rozszerzenie prac melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na meliorację wzrosną w roku 1955 o 75 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Zasięg prac melioracyjnych winien być znacznie zwiększony przez szeroki rozwój lokalnych prac melioracyjnych podejmowanych przez zainteresowanych chłopów w gromadach i gminach, przy zapewnieniu odpowiedniej pomocy ze strony służby wodno-melioracyjnej.

Dla uniknięcia poważnych strat w zbiorach i uzyskania paszy zawierającej większą ilość białka niezbędne jest upowszechnienie wczesnego koszenia traw i suszenia siana na kozłach lub innych urządzeniach.

W sektorze socjalistycznym i w gospodarce indywidualnej zapewnić należy szersze podjęcie zabiegów pielęgnacyjnych w gospodarce łąkowej, stosowanie nawożenia łąk, zwiększenie produkcji cennych nasion traw wieloletnich, wapnowanie łąk zakwaszonych. W PGR i w spółdzielniach produkcyjnych można osiągnąć poważne zwiększenie wykorzystania pastwisk przez stosowanie systemu wypasu kwatrowego.

Niezbędne jest podjęcie środków dla lepszego zagospodarowania terenów łąkowych w województwach zielonogórskim i szczecińskim. Wymaga to wzmocnienia mechanizacji prac łąkowo-melioracyjnych w PGR i spółdzielniach produkcyjnych na tych terenach oraz usprawnienia organizacji grup koszących.

Zadaniem Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, Ministerstwa Przemysłu Drobniejszego i Rzemiosła

III.

O środkach pomocy dla rozwoju produkcji w gospodarstwach indywidualnych

Przed indywidualnymi gospodarstwami chłopskimi stają poważne zadania szybkiego rozwoju ich produkcji roślinnej i hodowlanej. W gospodarstwach tych istnieją jeszcze poważne rezerwy produkcyjne. Wykorzystanie tych rezerw przez chłopów, mających przynieść gospodarce namocny wzrost produkcji rolniczej, a właścicielom tych gospodarstw zapewni wzrost dochodów.

Dla osiągnięcia wzrostu produkcji rolniczej niezbędne jest stosowanie środków zmierzających do silniejszego zainteresowania materialnego chłopów pracujących we wzroście produkcji towarowej oraz wzmocnienie pomocy produkcyjnej, kredytowej, agro-

technicznej i zootechnicznej dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych.

Ministerstwo Rolnictwa jest zobowiązane do podjęcia i uruchomienia nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji upraw łąk i robót melioracyjnych.

Zwiększyć stopniowo obszar upraw pastwisk i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewów poplonów o 250 tys. ha w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zwiększyć produkcję wysokowydajnych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy lubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zeby, sianeczki pastewnej i innych roślin nadających się do kiszzenia.

upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitości paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów rolniczych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954 — 1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 1—2 ton kiszonek rocznika krowe, zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Ministerstwa Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Ministerstwa Skupu.

2 W celu upowszechnienia racjonalnych metod żywienia zwierząt należy zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa do znacznego rozszerzenia poradnictwa żywieniowego. Odpowiednie instytucje i placówki naukowe winny opracować nowe normy żywienia zwierząt z uwzględnieniem terenowych warunków paszowych.

3 Dla usprawnienia gospodarki zarodowej i znacznego rozszerzenia hodowli zarodowej należy:

a) osiągnąć w ciągu kilku lat ulepszenie rasowych właściwości zwierząt hodowlanych i uzyskać dzięki temu wyższą mleczność krow, szybszy przyrost wagi, zwiększoną płodność zwierząt.

Wymaga to znacznego rozszerzenia sieci gospodarstw zarodowych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i ferm hodowli zarodowej w spółdzielniach produkcyjnych. Niezbędne jest również rozwijanie hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych w oparciu o bardziej korzystne warunki kontraktacji przychówka i zwiększona pomoc dla hodowców sztuk zarodowych, zwłaszcza dla właścicieli rozplodników.

Niezbędne jest zwrócenie uwagi na podniesienie jakości pogłowia koni, a szczególnie na hodowlę koni roboczych wysokiej jakości.

b) sieć stacji kopulacyjnych z uwzględnieniem potrzeb gospodarstw indywidualnych winna być znacznie rozszerzona.

W roku 1955 należy osiągnąć stan uznanych rozplodników: buhajów 62 tys. sztuk, ogierów 8 tys. sztuk, knurów około 33 tys. sztuk, tryków około 45 tys. sztuk. Rozszerzyć należy także sieć stacji sztucznego unasienniania.

4 Dla rozszerzenia i usprawnienia ochrony weterynaryjnej należy:

a) znacznie wzmocnić działalność służby weterynaryjnej i szeroko prowadzić akcję profilaktyczną,

b) znacznie rozszerzyć sieć lecznic, przychodni i punktów weterynaryjnych,

c) zwiększyć produkcję szczepionek i surowic niezbędnych do rozszerzenia szczepień ochronnych, szczególnie przeciwko pomorowi i różnicy,

d) wzmocnić walkę z jałowocią krow i wprowadzić bezpłatnie jej leczenie przez państwową służbę weterynaryjną.

5 Dla uzyskania postępu w mechanizacji prac hodowlanych w spółdzielniach i Państwowych Gospodarstwach Rolnych niezbędne jest podjęcie szeregu środków technicznych i organizacyjnych.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego i Ministerstwo Przemysłu Drobniejszego i Rzemiosła winny rozszerzyć produkcję maszyn z napędem mechanicznym do przygotowywania pasz, samoczynnych oideł, prostych urządzeń transportowych dla obór i chlewni itd. oraz podjąć produkcję elektrycznych dojarek.

III.

O środkach pomocy dla rozwoju produkcji w gospodarstwach indywidualnych

Ministerstwo Rolnictwa jest zobowiązane do podjęcia i uruchomienia nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji upraw łąk i robót melioracyjnych.

Zwiększyć stopniowo obszar upraw pastwisk i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewów poplonów o 250 tys. ha w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zwiększyć produkcję wysokowydajnych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy lubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zeby, sianeczki pastewnej i innych roślin nadających się do kiszzenia.

upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitości paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów rolniczych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954 — 1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 1—2 ton kiszonek rocznika krowe, zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Ministerstwa Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Ministerstwa Skupu.

Ministerstwo Rolnictwa jest zobowiązane do podjęcia i uruchomienia nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji upraw łąk i robót melioracyjnych.

Zwiększyć stopniowo obszar upraw pastwisk i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewów poplonów o 250 tys. ha w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zwiększyć produkcję wysokowydajnych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy lubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zeby, sianeczki pastewnej i innych roślin nadających się do kiszzenia.

upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitości paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów rolniczych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954 — 1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 1—2 ton kiszonek rocznika krowe, zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Ministerstwa Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Ministerstwa Skupu.

2 W celu upowszechnienia racjonalnych metod żywienia zwierząt należy zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa do znacznego rozszerzenia poradnictwa żywieniowego. Odpowiednie instytucje i placówki naukowe winny opracować nowe normy żywienia zwierząt z uwzględnieniem terenowych warunków paszowych.

3 Dla usprawnienia gospodarki zarodowej i znacznego rozszerzenia hodowli zarodowej należy:

a) osiągnąć w ciągu kilku lat ulepszenie rasowych właściwości zwierząt hodowlanych i uzyskać dzięki temu wyższą mleczność krow, szybszy przyrost wagi, zwiększoną płodność zwierząt.

Wymaga to znacznego rozszerzenia sieci gospodarstw zarodowych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i ferm hodowli zarodowej w spółdzielniach produkcyjnych. Niezbędne jest również rozwijanie hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych w oparciu o bardziej korzystne warunki kontraktacji przychówka i zwiększona pomoc dla hodowców sztuk zarodowych, zwłaszcza dla właścicieli rozplodników.

Niezbędne jest zwrócenie uwagi na podniesienie jakości pogłowia koni, a szczególnie na hodowlę koni roboczych wysokiej jakości.

b) sieć stacji kopulacyjnych z uwzględnieniem potrzeb gospodarstw indywidualnych winna być znacznie rozszerzona.

W roku 1955 należy osiągnąć stan uznanych rozplodników: buhajów 62 tys. sztuk, ogierów 8 tys. sztuk, knurów około 33 tys. sztuk, tryków około 45 tys. sztuk. Rozszerzyć należy także sieć stacji sztucznego unasienniania.

4 Dla rozszerzenia i usprawnienia ochrony weterynaryjnej należy:

a) znacznie wzmocnić działalność służby weterynaryjnej i szeroko prowadzić akcję profilaktyczną,

b) znacznie rozszerzyć sieć lecznic, przychodni i punktów weterynaryjnych,

c) zwiększyć produkcję szczepionek i surowic niezbędnych do rozszerzenia szczepień ochronnych, szczególnie przeciwko pomorowi i różnicy,

d) wzmocnić walkę z jałowocią krow i wprowadzić bezpłatnie jej leczenie przez państwową służbę weterynaryjną.

5 Dla uzyskania postępu w mechanizacji prac hodowlanych w spółdzielniach i Państwowych Gospodarstwach Rolnych niezbędne jest podjęcie szeregu środków technicznych i organizacyjnych.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego i Ministerstwo Przemysłu Drobniejszego i Rzemiosła winny rozszerzyć produkcję maszyn z napędem mechanicznym do przygotowywania pasz, samoczynnych oideł, prostych urządzeń transportowych dla obór i chlewni itd. oraz podjąć produkcję elektrycznych dojarek.

Ministerstwo Rolnictwa jest zobowiązane do podjęcia i uruchomienia nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji upraw łąk i robót melioracyjnych.

Zwiększyć stopniowo obszar upraw pastwisk i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewów poplonów o 250 tys. ha w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zwiększyć produkcję wysokowydajnych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy lubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zeby, sianeczki pastewnej i innych roślin nadających się do kiszzenia.

upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitości paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów rolniczych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954 — 1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 1—2 ton kiszonek rocznika krowe, zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Ministerstwa Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Ministerstwa Skupu.

2 W celu upowszechnienia racjonalnych metod żywienia zwierząt należy zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa do znacznego rozszerzenia poradnictwa żywieniowego. Odpowiednie instytucje i placówki naukowe winny opracować nowe normy żywienia zwierząt z uwzględnieniem terenowych warunków paszowych.

3 Dla usprawnienia gospodarki zarodowej i znacznego rozszerzenia hodowli zarodowej należy:

a) osiągnąć w ciągu kilku lat ulepszenie rasowych właściwości zwierząt hodowlanych i uzyskać dzięki temu wyższą mleczność krow, szybszy przyrost wagi, zwiększoną płodność zwierząt.

Wymaga to znacznego rozszerzenia sieci gospodarstw zarodowych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i ferm hodowli zarodowej w spółdzielniach produkcyjnych. Niezbędne jest również rozwijanie hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych w oparciu o bardziej korzystne warunki kontraktacji przychówka i zwiększona pomoc dla hodowców sztuk zarodowych, zwłaszcza dla właścicieli rozplodników.

Ministerstwo Rolnictwa jest zobowiązane do podjęcia i uruchomienia nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji upraw łąk i robót melioracyjnych.

Zwiększyć stopniowo obszar upraw pastwisk i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewów poplonów o 250 tys. ha w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zwiększyć produkcję wysokowydajnych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy lubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zeby, sianeczki pastewnej i innych roślin nadających się do kiszzenia.

upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitości paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów rolniczych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954 — 1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 1—2 ton kiszonek rocznika krowe, zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Ministerstwa Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Ministerstwa Sk

Uchwała II Zjazdu PZPR

(Ciąg dalszy ze str. 3)

zwiększenia działalności zakładów już istniejących. Liczba punktów usługowych — spółdzielczych i rzemieślniczych, obsługujących wieś winna wzrosnąć z około 40 tys. w roku 1953 do około 60 tys. w roku 1955.

- 11 W celu uporządkowania spraw prawnych, dotyczących chłopskiej własności ziemi należy:
 - a) przyspieszyć wydanie dokumentów potwierdzających własność nabywców gruntów z tytułu reformy rolnej i osadnictwa,
 - b) uwzględnić dzierżawców gruntów Państwowego Funduszu Ziemi. Na życzenie zainteresowanych uznać za zakończone rozstrzygnięcia Funduszu Ziemi z repatriantami z Bugu i traktować gospodarke im przydzieloną jako ekwiwalent posiadanych przez nich poprzednio gospodarstw,
 - c) zatwierdzić formalności związane z własnością nabywców gruntów z parcelacji przedwojennej oraz z własnością chłopów pracujących,

IV.

Zadania w dziedzinie dalszego rozwoju i umocnienia spółdzielni produkcyjnych

Słuszną linią partii, zmierzającą do rozwinięcia zespołowych form gospodarki w rolnictwie, doprowadziła już do stworzenia poważnej liczby spółdzielni produkcyjnych, które mimo krótkiego okresu istnienia, wykazywały w praktyce wyższość gospodarki socjalistycznej w rolnictwie nad gospodarką indywidualną.

Młody ruch spółdzielczości produkcyjnej w Polsce ma już za sobą poważne osiągnięcia. Spółdzielnie produkcyjne uzyskały plony zbóż przeciętne o 18 proc. wyższe niż w gospodarce indywidualnej i znacznie rozwinęły hodowlę bydła, trzody chlewnej i owiec. W spółdzielniach, gospodarujących dłużej niż rok, obsada trzody chlewnej na 100 ha ziemi ornej, licząc łącznie z gospodarką przyzgodową, jest już w szeregu województw większa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Towarowość produkcji w spółdzielniach jest znacznie wyższa niż w gospodarstwach indywidualnych. Szeroka pomoc w dziedzinie mechanizacji, udzielana spółdzielniom przez państwo ludowe, powoduje, że prace w spółdzielniach stają się wydajniejsze i lżejsze niż w drobnej gospodarce chłopskiej.

Chłopi-spółdzielcy osiągnęli zazwyczaj już w pierwszym roku wyższe dochody niż w okresie, gdy gospodarowali indywidualnie. Jednocześnie korzystają oni w szerokim i rosnącym stopniu z urządzeń kulturalnych i społecznych.

Spółdzielczość produkcyjna stała się już poważnym czynnikiem w życiu wsi polskiej, oddziaływającym na miliony chłopów pracujących — nie tylko w gospodarstwach indywidualnych, ale i w gospodarstwach produkcyjnych, w których wielu producentów ludu nowej wsi polskiej — młodzi urodzaj i hodowli. Dobrze gospodarujące spółdzielnie swa pracą i wynikami zachęcają coraz większą liczbę chłopów małych i średnich rolników do zespołowych form gospodarowania.

Przy niewątpliwych osiągnięciach młodego ruchu spółdzielczości produkcyjnej posiada on jeszcze szereg braków i niedociągnięć.

Ruch spółdzielczości produkcyjnej na terenach województw centralnych i wschodnich rozwija się powoli i pozostaje wyraźnie w tyle za innymi częściami kraju.

Istnieją jeszcze na terenie całego kraju spółdzielnie, które — wskutek odgradzania się od sąsiadów z nimi małych rolników i średniorolnych chłopów i zasklepiania się we własnym szczytnym gronie — nie zdobywają nowych członków i gospodarują na małych obszarach ziemi. Nie pozwala im to na osiągnięcie wszystkich korzyści, które zapewnia gospodarka wspólna.

Obok wielu produkujących spółdzielni produkcyjnych, które wyróżniają się dobrą organizacją pracy, osiągniętymi sukcesami w produkcji roślinnej i hodowlanej, zapewniającą swym członkom wysoką wartość dniówki obrachunkowej — istnieją jeszcze spółdzielnie, gospodarujące nieprawidłowo i nie osiągające należytych wyników.

Należy podkreślić niedostateczny jeszcze rozwój hodowli bydła rogatego, uprawy okopowych, zwłaszcza ziemniaków oraz brak należytej troski o rozszerzenie upraw roślin pastewnych i wykorzystanie łąk i pastwisk.

Z oceny dotychczasowego rozwoju ruchu spółdzielczości produkcyjnej wynika następujące podstawowe zadania:

- dalsze organizacyjno-ekonomiczne umocnienie spółdzielni produkcyjnych, tak aby stały się one przykładem w wzorze dla chłopów pracujących, by oddziaływały na nich i przekonywały ich o wyższości gospodarki zespołowej,
- zapewnienie dalszego nieustannego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej na terenie całego kraju, na gruncie pełnej dobrowoli i w oparciu o rosnącą pomoc państwa ludowego.

Warunkiem ekonomiczno-organizacyjnego umocnienia spółdzielni produkcyjnych jest wszechstronny rozwój ich produkcji, pełne wykorzystanie pomocy technicznej POM przez stosowanie przodujących zabiegów agrotechnicznych i zootechnicznych, wzmocnienie podstaw finansowych gospodarki spółdzielczej, racjonalna organizacja pracy, rozwijanie inicjatywy i aktywności chłopów — spółdzielców,

którzy nabywali grunty przed wejściem w życie ustawy o reformie rolnej i zwolnili ich z opłaty podatku od nabycia praw majątkowych, a dokonane z tego tytułu wpłaty — zaliczyć na poczet podatku gruntowego,

- 1) uznać za zakończoną weryfikację nadeń oraz uchylić niewykonane orzeczenia weryfikacyjne władz, z wyjątkiem wypadków nadużyć, dochodzonych w trybie administracyjnym,
- 2) zwrócić uwagę na ściśle przestrzeganie praworządności w dziedzinie chłopskiej własności ziemi, w szczególności na przestrzeganie przepisów, dotyczących wymiany gruntów przy tworzeniu spółdzielni produkcyjnych.

12 Należy zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa, Skupu i Finansów, by opracowały i przedstawiły Prezydium Rządu projekty odpowiednich ustaw i rozporządzeń dla wcielenia w życie przedstawionych wyżej środków.

pełne przestrzeganie zasad statutu i samorządu spółdzielczego. Dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju produkcji rolniczej w spółdzielniach produkcyjnych należy:

- a) zmoczyć walkę o wzrost plonów zbóż jako podstawy rozwoju całej produkcji rolniczej w spółdzielniach produkcyjnych,
- b) zapewnić znacznie szybszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego, zapewnić odpowiednią dla tej hodowli bazę paszową. W tym celu należy:
 - okazywać pomoc spółdzielniom produkcyjnym w szybkiej budowie, już w pierwszym roku ich działalności, pomieszczeń gospodarczych, zwłaszcza obór i chlewni,
 - udzielać pomocy spółdzielniom produkcyjnym w nabyciu materiału hodowlanego dla gospodarki zespołowej,
 - zapewnić bezpłatną pomoc weterynaryjną w leczeniu inwentarza stanowiącego własność zespołu,
 - okazywać członkom spółdzielni nie posiadającym krow na działkach przyzgodowych pomoc w nabyciu krow lub jałówek,
 - umożliwiać spółdzielniom produkcyjnym, w drodze pomocy kredytowej państwa, zakup bydła stanowiącego wkład inwentarzowy nowowstępujących członków z wpłatą należności już w pierwszym roku, ich przystąpienia do spółdzielni,
 - zwiększać produkcję pasz, upraw roślin pastewnych, zwłaszcza motylkowych i znacznie podnieść wydajność łąk i pastwisk,
 - zakładać silosy w każdej spółdzielni produkcyjnej,
 - c) zwrócić szczególną uwagę na podniesienie plonów i rozszerzenie uprawy ziemniaków i roślin przemysłowych oraz na rozwój warzywnictwa i sadownictwa, zwłaszcza w rejonach ośrodków miejskich i wiejskich,
 - d) rozwijać w przodujących spółdzielniach produkcję nasion kwalifikowanych i hodowlę bydła zarodowego. Zakładać we wszystkich spółdzielniach produkcyjnych pola nasienne, w celu umożliwienia pokrycia potrzeb własnych spółdzielni i zaopatrywania indywidualnych gospodarstw chłopskich w ziarno siewne na zasadach wymiany. Spółdzielniom, obejmującym obszar ponad 500 ha, produkującym nasiona kwalifikowane lub hodującym bydło zarodowe, należy przydzielać agronomów lub zootechników, opłacanych z budżetu państwa,
 - e) zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie w spółdzielniach produkcyjnych prawidłowego zmianowania upraw. W spółdzielniach, gospodarujących na większych obszarach, wprowadzać przy pomocy rolniczych instytutów badawczych i służby agronomicznej Ministerstwa Rolnictwa urządzenia rolne i planowe podozmiary oraz przytapić do opracowania perspektywicznych planów wszechstronnego ich rozwoju. Spółdzielniom tym należy zapewnić szczególną pomoc w zakresie kadr fachowych, mechanizacji upraw i hodowli oraz stosowania nowoczesnej agrotechniki,
 - f) rozszerzyć działalność spółdzielni produkcyjnych w dziedzinie likwidacji odlogów w oparciu o uchwały rządu przewidujące ulgi dla spółdzielni likwidujących odlogi.

13 Dla organizacyjno-ekonomicznego umocnienia gospodarki spółdzielczej należy:

- a) ściśle przestrzegać zasady materialnego zainteresowania członków spółdzielni w podnoszeniu wydajności pracy i osiąganiu wyższych wyników produkcyjnych. Wymaga to przede wszystkim powszechnego wprowadzenia norm dla każdego rodzaju roboty i ściślego przestrzegania zasady opłaty według ilości i jakości wykonywanej pracy,
- b) zapewnić wzrost kwalifikacji zawodowych i politycznych kierowniczej kadry spółdzielni produkcyjnych, rozbudować system kursów i szkół dla tej kadry oraz rozszerzyć masowe szkolenie członków spółdzielni produkcyjnych w ramach upowszechnienia wiedzy rolniczej,
- c) zapewnić należytą organizację pracy zespołowej w uprawie i hodowli. W tym celu należy w większych spółdzielniach tworzyć ed-

zielne brygady polowe i hodowlane, a w mniejszych spółdzielniach w których nie jest celowe tworzenie odrębnych brygad hodowlanych, zapewnić powołanie wewnątrz brygady mieszanej — specjalnej grupy hodowlanej. Wskazane jest także tworzenie wewnątrz brygad polowych ogniw dla wykonywania robót szczególnie pracochłonnych. Pomiędzy spółdzielniami i wewnątrz spółdzielni szeroko winno się rozwijać socjalistyczne współzawodnictwo pracy.

14 Usprawnić gospodarkę finansową spółdzielni i działalność komisji rewizyjnych i ściśle przestrzegać podziału dochodu zgodnie ze statutem, a zwłaszcza wydzielania funduszy niepodzielnych i racjonalnego ich rozchodowania.

15 Wymaga to w szczególności zapewnienia aktywnego udziału członków w omawianiu i decydowaniu na ogólnych zebraniach najważniejszych spraw spółdzielni i przestrzegania statutowych uprawnień zarządu spółdzielni.

16 Uprządkować przepisy o dostawach obowiązkowych dla spółdzielni produkcyjnych, przy zachowaniu przysługujących im ulg. Wymiar dostaw należnych od spółdzielni winien być ustalony w oparciu o odrębnie opracowane zasady, w sposób zapewniający zainteresowanie materialne spółdzielców w dalszym wzroście produkcji.

Obowiązkowe dostawy żywności, mleka i ziemniaków dla spółdzielni gospodarujących odlogi lub też gospodarujących na gruntach Państwowego Funduszu Ziemi, na którym nie mogą przejść do prowadzić intensywnej gospodarki, winny być ograniczone wyłącznie do obszaru ziemi, wniesionego przez samych członków spółdzielni.

Należy umorzyć członków spółdzielni produkcyjnych z zadłużeń wobec Państwowego Funduszu Ziemi, a także innych zadłużeń z tytułu pań-

stwowej pomocy produkcyjnej, zaciągniętych w latach 1944—1949, a przejętych przez Bank Rolny.

17 Dla dalszego prawidłowego rozwoju woju spółdzielczości produkcyjnej w oparciu o rosnącą techniczną i organizacyjną pomoc państwa należy w pracy nad zakładaniem nowych spółdzielni zwrócić szczególną uwagę na właściwe polityczne, ekonomiczne i organizacyjne przygotowanie ich działalności. Oznacza to konieczność szerokiej pracy wyjaśniającej wśród całej gromady i dokładnego zapoznania członków spółdzielni z ich statutowymi prawami i obowiązkami,

18 dokładać starań, by spółdzielnie obejmowały dostateczną liczbę członków i wystarczająco wielki obszar ziemi,

19 zwrócić uwagę na planowe przygotowanie działalności gospodarczej nowozałożonej spółdzielni i zapewnić okazanie jej niezbędnej pomocy, zwłaszcza w szybkim rozwoju hodowli zespołowej.

20 Spółdzielnie produkcyjne winny okazywać pomoc produkcyjną małym i średniorolnym chłopom przez upowzechnianie doświadczeń agro- i zootechnicznych, dostawę nasion kwalifikowanych, dostaw przychówka zarodowego dla podniesienia hodowli w gospodarstwach indywidualnych itp.

Należy zapewnić zacieśnienie więzi członków spółdzielni produkcyjnych z gospodarującymi indywidualnie chłopami pracującymi przez aktywny udział spółdzielców w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym całej gromady i we wspólnych pracach gromadzkich.

21 Dotychczasowe osiągnięcia spółdzielni produkcyjnych ujawniają wielkie możliwości dalszego szybkiego wzrostu produkcji rolnej. Rozwój spółdzielczości produkcyjnej w oparciu o coraz szerszą mechanizację i stosowanie postępowych metod agro- i zootechnicznych zapewni nieustanny wzrost produkcji rolnej, wzrost zażywności i kultury wsi.

V.

O usprawnieniu pracy Państwowych Ośrodków Maszynowych

Państwowe Ośrodki Maszynowe stanowią jedną z podstawowych dzwigni socjalistycznej przebudowy wsi i walki o wprowadzenie do naszego rolnictwa nowoczesnych metod uprawy roli. POM winny zapewnić obsługę techniczną spółdzielni produkcyjnych, pomagać im w stosowaniu przodujących metod agrotechniki i współdziałać w umacnianiu organizacyjnym, ekonomicznym i politycznym spółdzielni.

Liczba POM wzrosła na koniec 1953 roku do 401. POM posiadają już 16,4 tys. traktorów przeliceńowych i poważny park maszynowy. W POM pracuje około 40 tys. pracowników, w tym ponad 4 tys. agronomów, mechaników i innych specjalistów.

POM przyczyniły się w znacznym stopniu do rozwoju i osiągnięć spółdzielczości produkcyjnej i stanowią już obecnie poważny czynnik mechanizacji polskiego rolnictwa.

Jednakże praca POM wykazuje jeszcze poważne braki i niedociągnięcia. POM często ograniczają swą działalność wyłącznie do technicznej obsługi spółdzielni produkcyjnych i nie okazują im dostatecznej pomocy, zwłaszcza w organizacji produkcji i opanowywaniu nowoczesnej, przodującej agrotechniki.

Jakość prac wykonywanych przez POM dla spółdzielni w wielu wypadkach jest jeszcze niska.

Stopień wykorzystania sprzętu technicznego POM — zwłaszcza traktorów, snopowiązałek, koparek — jest niedostateczny.

Dla wykonania przez POM w pełni ich doniosłych zadań, dla usunięcia występujących jeszcze w ich pracy braków i niedociągnięć należy:

1 Ustalić, że podstawowym zadaniem POM jest walka o podniesienie plonów wszystkich roślin uprawnych w spółdzielniach produkcyjnych, zapewnienie wzrostu plonów zwierząt gospodarskich i zwiększenie ich produktywności oraz zwiększenie globalnej i towarowej produkcji roślinnej i zwierzęcej w obsługiwanych spółdzielniach produkcyjnych. POM winny stale doskonalić mechanizację procesów produkcji polowej, wprowadzać mechanizację procesów produkcji hodowlanej, upowszechniać osiągnięcia nauki i przodującą praktykę rolniczą i zapewniać dalsze organizacyjne, gospodarcze i polityczne umacnianie spółdzielni produkcyjnych i na tej bazie podniesienie dobrobytu i kultury spółdzielców.

2 Zwiększyć odpowiedzialność POM za jakościowe i terminowe wykonanie umów zawartych ze spółdzielniami produkcyjnymi. Umowa między POM a spółdzielnią produkcyjną jest programem wspólnego działania członków spółdzielni i pracowników POM i winna być ściśle dostosowana do planu produkcyjnego każdej spółdzielni, uwzględniać jej stan siły roboczej, sprzętu i wyposażenia maszynowego.

3 Ściślej powiązać agronomów POM ze spółdzielniami. Praca ich powinna polegać przede wszystkim na okazywaniu bezpośredniej pomocy spółdzielniom w rozwoju ich produkcji rolniczej. Należy im powierzyć na stałe obsługę określonych spółdzielni, by mogli systematycznie wpływać na ich działalność produkcyjną.

Brygady traktorowe i traktorzysty winni być na stałe przydzielani do tych samych spółdzielni, co pozwoli

czywistych, zrywając z dotychczasowym obliczaniem zadań POM tylko w hektarach orki średniej i ograniczając transportowe usługi POM, wykonywane dotąd kosztem podstawowych zadań uprawowych.

4 Ugruntować w POM nowy system opłaty traktorzystów i brygadistów traktorowych oraz kierowniczych inżynierów-techników kadry POM, zwiększając materialne zainteresowanie załogi POM w wynikach produkcyjnych spółdzielni.

5 Usunąć źródła częstych przestojów, zmoczyć walkę o pełne wykorzystanie sprzętu technicznego POM i GOM. Podnieść jakość remontu maszyn, usprawnić ich obsługę techniczną, zwłaszcza w okresie wytyczonych robót polowych, organizować w spółdzielniach produkcyjnych bazy sprzętu i paliwa w celu zapewnienia ciągłości pracy brygad traktorowych, zaopatrzyć walkę z wypadkami niedbalstwa obchodzenia się z maszynami. Szerzej uwzględnić w planach inwestycyjnych POM budowę warsztatów i pomieszczeń na maszyny i narzędzia, wyposażenie POM w warsztaty rucho- i środki łączności, systematycznie podnosić kwalifikacje pracowników POM.

Konieczne jest skierowanie z przemysłu do POM odpowiedniej ilości kwalifikowanych robotników warsztatów oraz personelu inżynierów-technicznych.

7 Uznać za wysoce niepomysłny obecny stan zaopatrzenia POM w części zamienne, w wyniku czego wiele traktorów i maszyn rolniczych nie może być w pełni wykorzystanych. Należy ustalić odpowiednie normatywy zużycia części zamiennych i usprawnienie ich dystrybucji.

8 Dla polepszenia warunków pracy i stabilizacji załóg POM niezbędne jest zwiększenie troski o warunki bytowe i socjalne pracowników, wzmocnienie budownictwa socjalnego i mieszkaniowego, szczególnie budownictwa mieszkalnego dla wysoko wykwalifikowanych specjalistów, zapewnienie odpowiednich warunków żywienia i zakwaterowania traktorzystom pracującym w polu.

9 Podnieść na wyższy poziom pracę Wydziałów Politycznych POM, a w szczególności ich pracę masowo-polityczną na terenie spółdzielni produkcyjnych oraz pracę nad wychowaniem załóg pomowych w duchu walki o wykonanie planów produkcyjnych. Wydziały Polityczne wychowywać winny załogi POM na bojowników socjalistycznej przebudowy rolnictwa na bazie nowoczesnej techniki i zapewnić ugruntowanie socjalistycznego stosunku do mienia państwowego i spółdzielczego.

VI.

Zadania w dziedzinie rozwoju Państwowych Gospodarstw Rolnych

Państwowe Gospodarstwa Rolne osiągnęły znaczne wyniki w rozwoju produkcji.

Zbiory zbóż wzrosły szybciej niż w gospodarce indywidualnej. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w 1953 roku w porównaniu z 1949 rokiem o 83 proc. W tym samym okresie pogłowie świń wzrosło przeszło czterokrotnie i osiągnęło ponad 900 tysięcy sztuk. Pogłowie bydła wzrosło 2,4 raza i osiągnęło w połowie 1953 roku 432 tys. sztuk.

Dzięki poważnemu wyposażeniu w traktory i maszyny rolnicze PGR osiągnęły już w zasadzie niemal pełną mechanizację orki, kulturowarowania, bronowania, sprzętu zbóż i ziemniaków. Wzrasta udział kombajnów w sprzęcie zboż.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć pracy PGR nie można uznać za zadowalającą. PGR nie wykorzystują posiadanych możliwości dla wzrostu produkcji. Zbyt powolny jest wzrost plonów i wydajności produkcji zwierzęcej. Obok przodujących zespołów, posiadających wieloletnie doświadczenia w gospodarce i osiągających wysokie plony, istnieje znaczna liczba gospodarstw, których produkcja znajduje się jeszcze na niskim poziomie.

Nadal pozostają niedostatecznie zagospodarowane najlepsze i najbardziej urodzajne gleby niektórych rejonów, jak lessy lubelskie, Żuławy, część mała nadodrzańskich. Duże kom pleksy łukowe są niedostatecznie zagospodarowane i nie wykorzystane.

Znaczna liczba zespołów PGR nie wykonuje państwowych planów w zakresie produkcji i dostaw. PGR nie wykonują zadań w dziedzinie gospodarki nasiennej i zarodowej. W wielu zespołach poziom agrotechniki i zootechniki jest jeszcze niski, a prace wykonywane są w nieodpowiednich terminach. Szczególnie zaniedbania mają miejsce w uprawie i sprzęcie okopowych. Bardzo wiele zaniedbań istnieje na odcinku hodowli.

Park traktorowy i maszynowy nie jest dostatecznie wykorzystany, a nadzór techniczny i konserwacja sprzętu nie znajdują się jeszcze na należytych poziomach. Niski poziom organizacji pracy i rozpowszechnienie w wielu gospodarstwach fakty marnotrawstwa powodują nadmierne wysokie koszty własnej produkcji.

Przewyższenie tych braków stanowi niezbędny warunek realizacji trudnych zadań, jakie PGR mają obecnie do wykonania.

Przed PGR stoją zadania podniesienia produkcji roślinnej i zwierzęcej przez intensyfikację gospodarki, wzrost plonów i podniesienie produktywności zwierząt.

W roku 1955 w PGR zbiory zbóż powinny być o 150 — 170 tys. ton

korzystać środki na budownictwo socjalne, zwłaszcza rozszerzyć sieć żłobków, dziecińców i przedszkoli, co umożliwi zwiększenie udziału członków rodzin pracowników w produkcji PGR. Na szeroką skalę podjąć doszkalanie fachowców pracowników.

Przyjąć z pomocą robotników i pracowników przez udzielanie kredytów na zakup krow i na indywidualne budownictwo mieszkaniowe.

3 Zwiększyć wyposażenie techniczne PGR, które jest ważnym czynnikiem w podniesieniu wydajności.

Zachęcić do maszyn i poziom ich eksploatacji winny w ciągu najbliższych dwóch lat zapewnić przy pełnej mechanizacji głównych prac uprawowych dokonanie zbiorów zbóż i rzepaku kombajnami do 40 proc., podnieść stan mechanizacji zbioru okopowych, upraw międzyzrzedowych, sianośków, hodowli, prac podwórzowych i transportu.

Należy zwiększyć zaopatrzenie PGR w maszyny rolnicze, jak — sadzarki do ziemniaków, rozrzućniki obornika, kombajny zbożowe, młocarnie o większej wydajności, czyszczalnie oraz urządzenia, służące do mechanizacji hodowli, jak samoczynne podłogi, dołarki elektryczne, kolejki transportu w oborach i chlewniach, a także poważnie zwiększyć zaopatrzenie PGR w samochody ciężarowe, przyczepy i traktory gąsienicowe.

Jednocześnie należy bardziej równomiernie rozmieścić sprzęt i maszyny w poszczególnych gospodarstwach i zespołach.

W większym stopniu zaopatrzyć warsztaty PGR w maszyny i narzędzia, rozbudować sieć warsztatów, stworzyć warsztaty rucho- i maszynowe, zapewnić dopływ kwalifikowanego personelu warsztatowego, między innymi przez werbowanie pewnej liczby fachowców z przemysłu.

Zwiększone zadania produkcyjne wymagają polepszenia jakości remontu i konserwacji posiadanego sprzętu, podniesienia wydajności traktorów i maszyn przez usprawnienie organizacji prac i upowszechnienie agregowania maszyn.

Należy podnieść wydajność na traktorze przeliceńowym w 1955 r. do 350 ha orki średniej, na kombajn zaś do 260 ha.

4 Środki inwestycyjne kierować przede wszystkim do rejonów, które posiadają duże możliwości produkcyjne, a są dotychczas mało wykorzystane, dążąc do likwidacji nadmiernych dysproporcji w gospodarce PGR w poszczególnych rejonach kraju.

Przeznaczone środki finansowe i materialne na budownictwo gospodarcze, melioracje i inne inwestycje winny być wykorzystane najbardziej racjonalnie i oszczędnie w oparciu o prawidłową lokalizację zadań produkcyjnych i długofalowe kierunki rozwojowe poszczególnych gospodarstw.

Szczególny wysiłek skierować należy na wszechstronne zagospodarowanie lessów lubelskich, Żuławy i mała nadodrzańskich.

5 Ważnym zadaniem PGR jest całkowite zlikwidowanie odlogów w stęplących w zwartych masowach, przez przyłączenie ich — tam gdzie to jest możliwe — do istniejących gospodarstw względnie przez organizowanie nowych gospodarstw.

6 Przeprowadzić pomiary i klasyfikację użytków rolnych PGR, opracować dla gospodarstw i zespołów plany perspektywiczne, wprowadzać coraz szerzej trawopolne podozmiary.

W ciągu najbliższych dwóch — trzech lat zakończyć prace urządzeniowe przede wszystkim w gospodarstwach o największym znaczeniu.

7 Podnieść poziom organizacji pracy w oparciu o nowe warunki pracy i płacy w PGR.

Wymaga to przede wszystkim umocnienia brygad polowych i hodowlanych oraz ściślego przestrzegania zasady opłaty na podstawie norm i przydzielania na stałe brygadam określonych odcinków pracy, aby wzmocnić w ten sposób odpowiedzialność i zainteresowanie materialne brygadistów i pracowników brygad w osiąganiu wyższych wyników pracy.

W brygadach zatrudnionych przy uprawach roślin przemysłowych należy wprowadzić podział na ognia. Należy szerzej rozwijać współzawodnictwo pracy między brygadami, ogniami i poszczególnymi pracownikami.

8 Osiągnąć znaczne obniżenie nadomiernych kosztów własnych w PGR i na tej podstawie zapewnić znaczną poprawę ich rentowności. Wzmoczyć walkę z marnotrawstwem, kradzieżami i niebalstwem.

9 Zwiększyć troskę o stosowanie PGR wskazań nauki rolniczej zarówno w produkcji roślinnej jak i zwierzęcej, pogłębić współpracę między Instytutami Naukowo-Badawczymi Rolnictwa a PGR.

Doprowadzić do zasadniczego przełomu w jakości i terminowości robót rolnych upowszechniając najlepsze doświadczenia przodujących gospodarstw i przodowników pracy.

Doskonaląc metody pracy, szeroko opanowując nową technikę i rozszerzając stosowanie zdobyczy nauk rolniczych, Państwowe Gospodarstwa Rolne staną się ważnym czynnikiem rozwoju całego rolnictwa.

(Dokończenie na str. 5)

Uchwala II Zjazdu PZPR

VII.

Zadania w dziedzinie podniesienia poziomu kierowania rozwojem rolnictwa

Wykonanie poważnych i trudnych zadań w dziedzinie szybkiego rozwoju rolnictwa wymaga przede wszystkim podniesienia poziomu i zasadniczych zmian w stylu i metodach pracy organów państwowych odpowiedzialnych za kierowanie rolnictwem.

Poziom pracy organów kierujących rozwojem produkcji rolniczej nie odpowiada zadaniom stojącym przed rolnictwem. Kierownictwo produkcją rolniczą jest mało konkretne, a organy kierujące są często oderwane od gromad, spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw państwowych i nie są w stanie udzielić im dostatecznej pomocy. Dotyczy to zarówno Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa Państwowych Gospodarstw Rolnych, jak i prezydentów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych, podległych im służby rolnej oraz aparatu POM.

Organy służby rolnej nie zawsze orientują się w konkretnych zagadnieniach produkcji rolniczej na danym terenie. Kadry służby rolnej są ilościowo niedostateczne, a poziom ich kwalifikacji jest na ogół niewystarczający. Szczególnie ostry brak wykwalifikowanych kadr występuje w powiatowych organach służby rolnej oraz POM. Jednocześnie wielu specjalistów z zakresu rolnictwa pracuje poza swoim właściwym zawodem.

Mimo niedostatecznej ilości kadr, nie są one wykorzystywane w należyty sposób. Pracowników służby rolnej odrywa się często od ich właściwych funkcji i kieruje do różnych zajęć nie związanych bezpośrednio z ich zadaniami. Ponadto kadry te są nadmiernie obciążone pracą papierkową, co wynika w dużej mierze z istniejących przeszkód w sprawozdawczości.

Niezbędne jest osiągnięcie w szybkim czasie zasadniczej poprawy poziomu pracy organów państwowych kierujących rolnictwem, a w szczególności przybliżenie kierownictwa do produkcji, nadanie mu bardziej konkretnego i operatywnego charakteru. Wymaga to dokonania zasadniczych zmian w metodach pracy państwowych organów kierujących rozwojem rolnictwa.

1 Dla zasilenia państwowej służby rolnej, POM i PGR kadrami specjalistycznymi należy:

a) kierować absolwentów uczelni i szkół rolniczych przede wszystkim do terenowej służby rolnej, do POM i PGR,

b) zapewnić przesunięcie specjalistów rolnych ze średnim i wyższym wykształceniem z resortów pozarolniczych, zwłaszcza z organizacji handlowych i skupu do podstawowych ogniw służby rolnej; przesunięcia te winny również objąć organizatorów-praktyków o dużym doświadczeniu; zwrócić należy przy tym szczególną uwagę na kierowanie specjalistów-agronomów, zootechników i mechaników rolnictwa z wykształceniem średnim i wyższym — do bezpośredniej działalności produkcyjnej w POM i w zespołach PGR oraz do tych ogniw służby rolnej, które działają bezpośrednio w gminach i gromadach,

c) wzmocnić obsadę wydziałów rolnictwa przy prezydentach powiatowych rad narodowych, kierując do pracy w tych działach specjalistów i doświadczonych organizatorów,

d) zapewnić w aparacie służby rolnej właściwą obsadę stanowisk powiatowych instruktorów rolnych, kierując tam wykwalifikowanych i zdolnych pracowników i zapewniając im równocześnie odpowiednie warunki pracy i płacy,

e) rozbudować wyższe szkolnictwo rolnicze, w tym i zaoczne oraz zwiększyć werbunek młodzieży na studia rolnicze — zwłaszcza agronomiczne, zootechniczne i mechaniczne rolnictwa. Organizować przy wyższych uczelniach kursy podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie agrotechnicznym, zootechnicznym i mechanicznym rolnictwa. Kursy te winny objąć praktyków rolnictwa, nie posiadających wykształcenia wyższego.

f) zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa i Ministerstwo Państwowych Gospodarstw Rolnych do doświadczenia na kursach pracowników zajmujących stanowiska wymagające kwalifikacji techników oraz rozwinięcia szkolenia zaocznego, połączonego z systemem seminarijnym.

2 Dla wzmocnienia kadr technicznych w POM i PGR należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybkie wzmocnienie obsady warsztatów remontowych, stanowisk starszych mechaników POM, mechaników PGR, brzygadzystów POM i kierować do tej pracy, na podstawie odpowiedniej kampanii wyjaśniającej — kwalifikowanych, zdolnych pracowników z innych gałęzi gospodarki narodowej. Pracownikom skierowanym do rolnictwa należy zapewnić odpowiednie warunki materialne i bytowe,

b) zorganizować co najmniej sześć miesięcznych kursów dla szkolenia traktorzystów i brzygadzystów

stów w POM, a także w PGR na kilkutygodniowych kursach nie za pewnia możliwości osiągnięcia przez nich odpowiedniego poziomu kwalifikacji zawodowych.

3 W oparciu o dokonaną zmianę systemu plac należy zapewnić sta bilizację kadr specjalistów w służbie rolnej, w POM i PGR.

Należy udostępnić specjalistom rolnym kredyty na budownictwo indywidualne.

4 W celu wzmocnienia kierownictwa produkcją rolniczą należy:

a) zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem, polegającym na tym, że sprawami produkcji rolniczej zajmują się tylko wydziały rolnictwa rad narodowych. Kierownictwo ca łością spraw rolnictwa winno sprawować prezydja rad narodowych, które ponoszą pełną odpowiedzialność za rozwój produkcji rolniczej na podległym im terenie,

b) zapewnić umocnienie nowoutworzonych wojewódzkich i powiatowych zarządów rolnictwa, w szczególności przez właściwy dobór kadr,

c) bliżej powiązać pracę służby rolnej z terenem i oprzeć jej działalność o aktywność gromadzką, obejmującą przodowników i nowatorów rolnictwa. Zerwać radykalnie ze szkodliwą praktyką odrywania służby rolnej od jej właściwych zadań,

d) zlikwidować przerost sprawozdawczy i jednocześnie zerwać z mechanicznymi metodami planowania rolnictwa, nie uwzględniającymi konkretnych warunków terenu.

5 Jednym z najważniejszych zadań Ministerstwa Rolnictwa i Państwowych Gospodarstw Rolnych jest rozszerzanie zasięgu propagandy rolniczej, podnoszenie jej poziomu. W tym celu należy rozszerzyć działalność od

Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa Państwowych Gospodarstw Rolnych oraz inne resorty winny zapewnić warunki dla wprowadzenia wyników badań naukowych do praktyki. Ścisłej należy powiązać pracę Instytutów Rolniczych z upowszechnieniem wiedzy rolniczej.

W celu nadania właściwego kierunku pracom Instytutów Naukowo-Badawczych, należy przystąpić do prac przygotowawczych dla powołania Centralnej Naukowej Instytucji Rolniczej, Instytutów Branżowych oraz Regionalnych Instytutów i Zakładów Badawczych.

(Dokończenie ze str. 4)

czytowo-pogadankowa, na wsi, sieć kursów upowszechnienia wiedzy rolniczej, wzmocnić propagandę poglądową przez zakładanie poletek pokazowych, organizowanie wystaw rolniczych, pokazów itp., rozszerzać działalność wydawniczą, zwłaszcza wydawanie afiszy i ulotek o konkretnych środkach i metodach walki o wyższe plony i rozwój hodowli.

6 Prawidłowe kierowanie rolnictwem wymaga oparcia się na wynikach nauki rolniczej oraz ścisłego powiązania nauki z praktyką. Podstawowym zadaniem Instytutów Naukowo-Badawczych rolnictwa winno stać się, obok podnoszenia poziomu prac teoretycznych, szybkie przenoszenie do praktyki rolniczej w Polsce osiągnięć nauki radzieckiej i osiągnięć własnych.

W pracach Instytutów Rolniczych położyć szczególny nacisk na badanie kompleksowe i obsługe naukową rolnictwa określonych rejonów kraju.

Poważnym zadaniem Instytutów winno być również kształcenie i przygotowanie nowych kadr naukowych dla potrzeb placówek naukowo-badawczych w rolnictwie oraz udział w podnoszeniu kwalifikacji pracowników rolnictwa.

Ministerstwo Rolnictwa winno zapewnić koordynację działalności Instytutów Naukowo-Badawczych Rolnictwa i dbać, by tematyka prac tych Instytutów odpowiadała podstawowym potrzebom rolnictwa.

Ministerstwo Rolnictwa, Ministerstwo Państwowych Gospodarstw Rolnych oraz inne resorty winny zapewnić warunki dla wprowadzenia wyników badań naukowych do praktyki. Ścisłej należy powiązać pracę Instytutów Rolniczych z upowszechnieniem wiedzy rolniczej.

W celu nadania właściwego kierunku pracom Instytutów Naukowo-Badawczych, należy przystąpić do prac przygotowawczych dla powołania Centralnej Naukowej Instytucji Rolniczej, Instytutów Branżowych oraz Regionalnych Instytutów i Zakładów Badawczych.

VIII.

Zadania organizacji partyjnych w walce o wzrost produkcji rolniczej

Osiągnięcie nakreślonych zadań umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego i szybkiego, wszechstronnego rozwoju rolnictwa wymaga zmiany w stylu i metodach pracy partii na wsi. Należy nieustannie dbać o to, by klasa robotnicza doskonaliła swą umiejętność kierowania sojuszem robotniczo-chłopskim i coraz lepiej uświadamiała sobie istotę toczącej się na wsi walki klasowej, zwiększała swe wysiłki w odzyskiwaniu na chłopów pracujących i udzielaniu im wydanej pomocy politycznej i produkcyjnej. Znacznie podnieść należy poziom pracy politycznej i organizacyjnej wśród mas pracujących chłopów, przezwyciężyć pokutujące jeszcze w niektórych ogniskach partyjnych błędne koncepcje wynikające z niedoceniania możliwości wzrostu produkcji gospodarstw indywidualnych i z niewłaściwego rozumienia sojuszu robotniczo-chłopskiego. Wymaga to również usunięcia poważnych braków, a w wielu wypadkach i wypaczeń, jakie ujawniły się w praktycznej działalności terenowych instancji i organizacji partyjnych.

Podstawowymi brakami w dotychczasowej pracy masowo-politycznej były: niedostateczne wiązanie zadań politycznych z zadaniami walki o wzrost produkcji rolniczej, jednostronne odrywanie zadań walki o rozwój spółdzielczości produkcyjnej od wysiłków w kierunku podnoszenia produkcji i wzrostu dochodowości gospodarstw drobnotowarowych, od walki o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb wsi. Nie zawsze dostateczna była troska o obronę interesów chłopów małorolnych, najbardziej narażonych na kulacki wyzysk.

Z niedocenianiem zagadnienia kierowania walką o rozwój rolnictwa wiązała się słabość pracy partyjno-organizacyjnej na wsi, a zwłaszcza słabość kierowania tą pracą ze strony instancji powiatowych i gminnych.

Jednym z wyrazów tej słabości była kampanijność w realizacji najważniejszych zadań politycznych i gospodarczych na wsi. Komitety wojewódzkie i powiatowe nie mobilizowały dostatecznie organizacji wiejskich dla rozwijania szerokiego i wielostronnego ruchu łączności miasta ze wsią, aby tą drogą robotnicy i pracownicy umysłowi pomogli chłopom pracującym uruchomić wszystkie rezerwy i możliwości w walce o podniesienie poziomu produkcji rolniczej, o wzrost dobrobytu i kultury wsi. Komitety wojewódzkie i powiatowe nie kierowały na codzień walką o wykonanie podstawowych zadań gospodarczych na wsi, pozostawiając te sprawy swym wydziałom rolnym, nie troszcząc się jednocześnie o właściwe zasilanie ich kadrami. Dalszym poważnym brakiem pracy partyjno-organizacyjnej była niedostateczna pomoc i opieka ze strony KP nad komitetami gminnymi i podstawowymi organizacjami w gromadach, spółdzielniach produkcyjnych, POM i PGR. Wskutek tego KW i KP odrywały się od terenu, nie wnikały głęboko i szcze

gółowo w warunki rozwijającej się na wsi walki klasowej, w konkretne sprawy, trudności i bolączki wsi, nie poczuwały się do odpowiedzialności za stan i rozwój produkcji rolniczej i stan jej zaopatrzenia na swoim terenie. Hamowały to wzrost aktywności gromadzkich organizacji partyjnych, ich siłę oddziaływania na masy bezpartyjnych chłopów pracujących oraz dalszą ich rozbudowę. Prowadziło to do osłabienia kierownictwa i pomocy dla masowych organizacji, a także — co jest szczególnie ważne — do przeżydiów rad narodowych; znalazło to wyraz przede wszystkim w słabości pracy powiatowych i gminnych rad narodowych.

Dla realizacji zadań dalszego umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego i wszechstronnego rozwoju rolnictwa należy:

1 Umocnić wśród klasy robotniczej przekonanie o konieczności czynnego popierania polityki partii na wsi, polityki sojuszu robotniczo-chłopskiego i podnoszenia kierowniczej roli klasy robotniczej w tym sojuszu, zarówno drogą realizacji ogólnych zadań partii w tej dziedzinie, jako też bezpośredniego oddziaływania na chłopów pracujących.

Rozwijać szeroko i na wyższym poziomie formy łączności klasy robotniczej z chłopstwem pracującym, organizować szefostwo zakładów przemysłowych nad POM, PGR i spółdzielniami produkcyjnymi, udzielać chłopom pracującym wydanej pomocy politycznej, organizacyjnej i kadrowej w walce o wzrost produkcji rolniczej, o wzrost dobrobytu i kultury wsi oraz dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej.

2 Skupić uwagę terenowych instancji i organizacji partyjnych przede wszystkim na zadaniami walki o szybki rozwój rolnictwa przez zacieśnianie sojuszu robotniczo-chłopskiego, rozwijanie wszystkich form spójnej gospodarczej i mobilizacyjnej działalności produkcyjnej chłopów małorolnych i średniorolnych, spółdzielni produkcyjnych, pracowników PGR i POM. Dla skutecznego kierowania wysiłkiem mas chłopskich i pracowników POM i PGR w walce o postęp produkcji rolniczej, o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb mas pracujących wsi, o pełne wykonanie obowiązków wobec państwa ludowego, należy wzbogacić formy i metody partyjnej agitacji i propagandy, znacznie rozszerzyć sieć agitatorów partyjnych i bezpartyjnych, uaktywnić robotników przemysłowych mieszkających na wsi, w audycjach radia i w prasie omawiać szerzej, bardziej konkretnie i bardziej żywo problemy produkcji rolniczej, popularizować produkcyjne metody i wyniki pracy mistrzów urodzaju i hodowli, aktywizować korespondentów rolnych.

Aktywny partyjny, obok ciałego podnoszenia poziomu polityczno-ideologicznego, winien ubrać się w znajomość podstawowych zagadnień rolnictwa, ekonomiki rolnictwa i agro-

techniki z uwzględnieniem warunków swego terenu. Pozwoli to instancjom partyjnym konkretnie i bardziej wnikliwie kierować pracą organizacji partyjnych, działalnością członków partii w radach narodowych i w organizacjach masowych na wsi.

3 Realizować wypracowaną leninowską politykę sojuszu robotników i chłopów: silnie oprzeć się o biedotę, wytrwale zacieśniać sojusz ze średniakiem, konsekwentnie ograniczać i izolować kulaka.

Wymaga to usunięcia braków w pracy partyjnej, wynikających z niedostatecznej troski o rozwój wydajności i dochodowości gospodarki chłopów małorolnych, o skuteczną ich obronę przed wyższym kulakiem, o pobudzenie ich aktywności politycznej i produkcyjnej. W szczególności należy dbać o właściwą organizację pomocy sąsiedzkiej i pracy GOM dla chłopów średniorolnych i małorolnych, zwłaszcza nie posiadających koni oraz przestrzegać, by środki przeznaczone przez państwo ludowe na pomoc dla chłopów średniorolnych i małorolnych, wykorzystywane były zgodnie z ich przeznaczeniem.

Ugruntować wśród chłopów średniorolnych przeświadczenie, że wielostronny rozwój ich gospodarstwa, a w szczególności rozwój hodowli, zapewni im szybszy wzrost dochodów i przyczyni się równocześnie do wzrostu całej gospodarki narodowej.

Wspólnie z bezpartyjnymi chłopami pracującymi organizacje partyjne powinny ustalać konkretne sposoby i środki wykorzystania rezerw produkcyjnych danej gromady i gminy.

Prawidłowe wykonanie tych zadań wymaga nieustannej czujności dla paraliżowania działań kulaka, zmierzających do podważenia zaufania chłopów pracujących do władzy ludowej. Organizacje partyjne na wsi powinny przypinować, aby realizowane były ściśle przepisy i zarządzenia władzy ludowej, zmierzające do ograniczenia kulackiego wyzysku i pełnego wykonywania przez kulaków obowiązków wobec państwa, winny zwalczać pobłażliwość wobec kulackich wicherzeń, a zarazem przeciwdziałać łamaniu praworządności ludowej wobec gospodarstw kulackich.

4 Nieustannie wzmacniać aktywność i hart organizacji partyjnych w walce o dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej oraz umocnienie istniejących spółdzielni, torując w ten sposób drogę do socjalistycznej przebudowy wsi. Zabezpieczyć ściślej szlaki polityczną, gospodarczą i kulturalną między załogami POM i PGR a spółdzielniami produkcyjnymi działającymi w ich zasięgu.

5 Wzmocnić kierownictwo i opiekę komitetów powiatowych nad wydziałami politycznymi POM.

Pogłębić łączność między spółdzielnią produkcyjną a małorolnymi i średniorolnymi chłopami w gromadzie, przełamując istniejące gdzieśkolwiek szkodliwe tendencje do izolowania się spółdzielców od reszty wsi.

6 Dokonać przełomu w metodach kierowania przez instancje partyjne podstawowymi organizacjami partyjnymi na wsi, aby organizacje te mogły lepiej i skutecznie realizować swe zadania polityczne na wsi, zaskarbić sobie trwałe zaufanie chłopów pracujących, być organizatorem i kierownikiem w codziennej walce o wykonanie nakreślonych zadań. Wymaga to zerwania z metodami dożalnego, kampanijnego kierowania podstawowymi organizacjami partyjnymi, ustalenia systematycznych i stałych form pomocy dla organizacji partyjnych na wsi, opartych o rzeczywistą znajomość warunków danego terenu; ustalenia odpowiedzialności poszczególnych członków instancji partyjnych i pracowników politycz-

nych aparatu KP za pracę partyjną w określonych gminach, gromadach i PGR, wydzielenia najbardziej odpowiedzialnych i doświadczonych pracowników dla kierowania pracą partyjną — polityczną POM, ich wydziałów politycznych i obsługiwanych przez nie spółdzielni produkcyjnych.

Aktywności ci winni stale i systematycznie pomagać organizacjom partyjnym w przygotowywaniu zebrań partyjnych, uczestniczeniu w zebraniach, czynić nad przestrzeganiem demokracji wewnątrzpartyjnej, rozwijaniem krytyki i samokrytyki, przydziałem zadań partyjnych członkom i kandydatom partii oraz wskazywać im konkretne metody mobilizowania mas do wykonania zadań rozwoju rolnictwa. Główna uwaga KP winna być zwrócona na podniesienie poziomu politycznego organizacji partyjnej na wsi, uczynienie z niej produkcyjnej siły w gromadzie, spółdzielni produkcyjnej i PGR, wychowanie członków i kandydatów partii, by swą postawą w pracy zawodowej i społecznej służyli przykładem szerokim rzeszom bezpartyjnych.

W oparciu o linię polityczną partii na wsi należy wzmacniać istniejące organizacje partyjne w gromadach i budować nowe organizacje gromadzkie, dając systematycznie do likwidowania „białych plam”.

7 Zapewnić właściwe metody kierowania radami narodowymi.

Wymaga to podniesienia kierowniczej roli i odpowiedzialności rad narodowych za bezpośrednie wykonanie uchwał partii i rządu, zwłaszcza w dziedzinie podnoszenia produkcji rolniczej, usprawnienia zaopatrzenia wsi, rozwoju przemysłu terenowego i przedsiębiorstw usługowych.

Dla spełnienia tych zadań niezbędne jest, by rady narodowe wnikliwie reagowały na wszystkie potrzeby i bolączki ludności pracującej, śmiało rozwijały inicjatywę i kontrolę społeczną w gromadzie i gminie. Zapewnić to skupienie wokół rad narodowych szerokiego bezpartyjnego aktywnego chłopiego, zacieśnić ich więź z masami, ożywić działalność komisji rad, podnieść autorytet rad narodowych jako terenowych organów władzy ludowej.

Należy przezwyciężyć istniejące w niektórych instancjach partyjnych tendencje do komenderowania aparatem rad narodowych oraz do zastępowania przywódców rad w ich działalności. Poglębić więź partii z masami pracującymi wsi przez znaczne rozszerzenie działalności masowych organizacji społecznych i skierowanie ich uwagi na zadania walki o rozwój rolnictwa w gospodarce indywidualnej, spółdzielniach produkcyjnych i PGR.

Terenowe instancje i organizacje partyjne winny:

a) zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie roli organizacji ZMP na wsi w walce o rozwój rolnictwa. Młodzież zetemowska winna jak najbardziej czynnie uczestniczyć w wprowadzaniu nowych produkcyjnych metod pracy w rolnictwie. Należy zapewnić szeroki udział młodzieży wiejskiej w podnoszeniu wszystkich dziedzin produkcji rolniczej w gromadzie oraz w ożywieniu jej życia społecznego i kulturalnego,

b) ożywić pracę wśród wiejskich kobiet pracujących, którym przypadają poważne zadania w walce o wzrost produkcji rolniczej, zwłaszcza w dziedzinie hodowli.

W tym celu należy między innymi wzmocnić opiekę nad kołami gospodyń wiejskich oraz nad działalnością związków zawodowych wśród kobiet — pracowników i członków rodzin pracowników PGR, śmiało wysuwać kobiety do prac w radach narodowych i w ich komisjach, do kontroli społecznej sklepów, gminnych spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” i punktów skupu produktów hodowlanych, podbudować inicjatywę społeczną i aktywność produkcyjną kobiet w spółdzielniach produkcyjnych, zapewnić ożywienie działalności Związku Samopomocy Chłopskiej. Zadaniem kół ZSCH winno być prowadzenie pracy uświadamiającej i propagandowej w zakresie upowszechniania przodujących osiągnięć i doświadczeń w rolnictwie, organizowanie kół hodowców, planatorów roślin przemysłowych itp. Kół ZSCH powinny również współdziałać w organizowaniu wystaw rolniczych i konkursów hodowlanych, rozwijać współzawodnictwo o wzrost produkcji w gromadzie i między gromadami,

d) zapewnić ściśle przestrzeganie zasad samorządu spółdzielczego w spółdzielniach produkcyjnych i w gminnych spółdzielniach „Samopomocy Chłopskiej”, aktywny udział członków spółdzielni w zarządzaniu i w kontroli jej działalności, sprawne działanie komitetów członkowskich przy sklepach GS i na punktach skupu,

e) znacznie zwiększyć udział związków zawodowych w walce o rozwój rolnictwa uspołecznionego, rozwijać szerzej i pogłębiać formy ruchu łączności ze wsią. Organizacje związkowe w PGR i POM winny kierować masowym społecznym współzawodnictwem pracy, troszczyć się o polepszenie warunków bytowych załóg, o pełne wykorzystanie funduszy przeznaczonych na cele socjalne i kulturalne, prowadzić szeroką działalność kulturalno-oświatową.

Organizacje związkowe w zakładach przemysłowych, budownictwie itp. winny zwrócić szczególną uwagę na pracę wśród robotników dojeżdżających ze wsi i zapewnić im aktywny udział w walce o podnoszenie produkcji rolniczej,

f) rozwinąć pracę partyjną wśród coraz liczniejszej na wsi warstwy inteligencji. Nauczyciele, pracownicy służby zdrowia, agronomowie, zootechnicy, mechanizatorzy i pracownicy instytucji kulturalnych powinni odegrać poważną rolę w walce o wzrost produkcji rolniczej i o socjalistyczną przebudowę wsi.

Wymaga to otoczenia opieką inteligencji wiejskiej, troski o podniesienie jej poziomu ideologicznego i zapewnienie jej odpowiednich warunków dla coraz wydajniejszej pracy, przysyłania jej jej uwagom i wnioskom, wysuwania i aktywizowania inteligencji wiejskiej w pracy społecznej,

g) zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie ściślejszej współpracy organizacji partyjnych na wsi z terenowymi organizacjami Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Posiada to duże znaczenie dla wzrostu aktywności chłopów pracujących.

W pracy nad podniesieniem produkcji rolniczej, członkowie partii winni wstąpić, gdzie istnieją organizacje ZSL, uzgadniać z nimi metody i sposoby działania, przyciągać ZSL-owców do jak najczynniejszego udziału w walce o rozwój rolnictwa.

9 Organizacje partyjne na wsi, realizując linię polityczną i politykę gospodarczą partii i rządu, mobilizując najszerze rzesze bezpartyjnych do walki o wykonanie postawionych przez partię zadań, staną się rzeczywistą awangardą wielkiego ruchu milionów pracujących chłopów i robotników rolnych, walczących o rozwój produkcji rolniczej jako podstawowego czynnika przyspieszenia wzrostu stopy życiowej ludzi pracy na wsi i w mieście.

Nowe sukcesy gospodarcze NRD

PROKLAMOWANA

Niemieckiej Republice Demokratycznej w czerwcu ub. r. przez rząd i partię politykę nowego kursu stawiała sobie za naczelne zadanie osiągnąć w najbliższym czasie poważną poprawę sytuacji gospodarczej Niemieckiej Republiki Demokratycznej i na tej podstawie znacznie podnieść stopę życiową klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy.

Nowy kurs wytoczył jednocześnie drogi, jakimi osiągnięty ma być wyższy poziom życiowy ludności. Drogami tymi były: zwiększenie produkcji przemysłu spożywczego i lekkiego, podniesienie wydajności z ha, znaczna poprawa warunków socjalnych. Ogłoszony w polu było lutego komunikat Centralnego Urzędu Statystycznego NRD o wykonaniu planu gospodarczego w roku 1953 jest odbiciem osiągnięć, jakie w tej dziedzinie uzyskano.

W chwili, gdy w Berlinie konferencja czterech ministrów spraw zagranicznych obradowała nad pokojowym rozwiązaniem problemu niemieckiego, o publikowaniu komunikatu o nowych osiągnięciach gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej mu-

siła nawet najbardziej sceptycznym obserwatorom dać dużo do myślenia. Pełne wystawy towarów, duża ilość artykułów pierwszej potrzeby, rosnące zarobki robotników były ilustracją suchych liczb komunikatu.

Rok 1953 był rokiem dla NRD wielkiej produkcji przemysłowej, która w stosunku do roku 1952 wzrosła o 12,5 proc., a w porównaniu do okresu przed wojennego (rok 1936) o 77 proc. Szczególnie wzrosła — zgodnie z nowymi założeniami planu — produkcja przemysłu spożywczego i lekkiego.

Poważne osiągnięcia ma do zanotowania rolnictwo Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Wzrost produkcji zbożowej i hodowlanej przyczynił się w dużym stopniu do zwiększenia zaopatrzenia w środki spożywcze i surowce dla przemysłu. Baza tego wzrostu było zwiększenie zaopatrzenia rolnictwa w nawozy sztuczne, zwiększenie stopnia mechanizacji. W roku 1953 umacniały się nadal gospodarczo i organizacyjnie istniejące spółdzielnie produkcyjne, wrażliwe dochody członków spółdzielni, 13 proc. ogółu powierzchni uprawnej jest w posiadaniu spółdzielców. Ważną rolę w podnosze-

niu stopy życiowej ludności NRD spełnia handel zagraniczny. W roku 1953 obroty w handlu zagranicznym wzrosły w porównaniu z rokiem 1952 o 30 proc., (obroty z krajami demokracji ludowej o 33 proc.). W roku 1953, zwłaszcza w drugiej połowie roku, Niemiecka Republika Demokratyczna zawarła szereg nowych układów gospodarczych. W myśl porozumienia moskiewskiego z sierpnia ub. r. Związek Radziecki udzielił Niemieckiej Republice Demokratycznej kredytu w wysokości 485 milionów rubli, w tym 135 milionów w wolnych dewizach. Ta wielka pomoc narodów radzieckich umożliwiła rozwój Niemieckiej Republiki Demokratycznej zakup dodatkowych wielkich ilości artykułów spożywczych, co, rzecz zrozumiała, przyczyniło się do dalszego podniesienia stopy życiowej ludności. Wzrosły także obroty Niemieckiej Republiki Demokratycznej z krajami rynku kapitalistycznego. W roku 1953 Niemiecka Republika Demokratyczna na utrzymywaniu stosunków handlowych z 30 państwami. Obniżka cen, przeprowadzona w dniu 28 października ub. r., podniosła się nabywcza ludność Niemieckiej Republiki Demo-

kratycznej o 3,5 miliarda marek. Niższe ceny, wielka ilość towarów zwiększyły popyt ludności tak, że jak podaje komunikat o wykonaniu planu, obroty handlowe w drugim półroczu 1953 r. wzrosły w porównaniu z pierwszym półroczem 1953 r. średnio o 35 proc.

Wzrost stopy życiowej ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyrażał się także w zwiększeniu nakładów finansowych państwa na rozszerzenie zakresu świadczeń społecznych, zwiększenie wysokości funduszu socjalnego, zapewnienie lepszych warunków pracy itp.

665 nowych bibliotek, 1505 nowych domów młodzieżowych, 318 nowych wstępów sportowych, 1617 nowych obiektów kulturalnych, oto tylko wycinek z obszernego programu socjalnego państwa NRD.

Na przykładzie osiągnięć klasy robotniczej Niemieckiej Republiki Demokratycznej ludność Niemiec za chodnie przekonuje się o dziennie o wyższość gospodarki w kraju, gdzie władze sprawuje lud.

MIECZYSLAW TOMALA

ZMP-owcy i cała młodzież Wybrzeża na motory!

W roku bieżącym woj. gdańskie obchodzić będzie szczególnie uroczyste 500 rocznicę wyzwolenia Gdańska spod jarzma krzyżackiego. Historyczne wydarzenia, które przed 500 laty spowodowały zrużnienie przez Gdańsk jarzma krzyżackiego, jego powrót do polskiej Macierzy, mają ogromną wymowę polityczną, zwłaszcza dziś, kiedy w Niemczech zachodnich pod opiekunymi skrzydłami amerykańskich imperialistów podnosi znowu głowę wojowniczy revisionizm, kiedy dońscy odwetowcy coraz czynliwiej domagają się ponownego zagarnięcia odwiecznej polskiej ziemi gdańskiej.

Gdańsk rośnie dziś jako ośrodek twórczej pokojowej pracy, jako wspaniale rozbudowująca się stolica morska Polski Ludowej. Obchody 500-lecia będą więc manifestacją sukcesów naszego pokojowego budownictwa na Wybrzeżu, manifestacją siły Polski Ludowej zdolnej przeciwstawić się wszelkim zakusom na wiecznie polski, wolny, na wieki złączony z Macierzą Gdańsk. Nie zabraknie w tych obchodach również udziału sportowców, a szczególnie sportowców ZMP-owców.

* * *

W ramach uroczystości jubileuszowych Redakcja „Głosu Wybrzeża” wspólnie z Polskim Związkiem Motorowym organizuje 3 wielkie imprezy motorowe związane wspólną nazwą Motorowych Dni Wybrzeża.

W pracach przygotowawczych do tej wielkiej imprezy motorowej, która zamknie się nie tylko odciśnięciem czysto sportowym, lecz także przedłużającą się propagandą sportu motorowego i motoryzacji, wzięli udział wszyscy pracownicy Redakcji „Głosu Wybrzeża”. W ramach uroczystości jubileuszowych Redakcja „Głosu Wybrzeża” wspólnie z Polskim Związkiem Motorowym organizuje 3 wielkie imprezy motorowe związane wspólną nazwą Motorowych Dni Wybrzeża.

przez te organizacje do pracy szkoleniowej najwybitniejszych nauczycieli i fachowców, dając gwarancję wychowania licznych zastępów młodych kierowców, gotowych do przejęcia w swoje ręce w każdej chwili powierzonych im pojazdów mechanicznych.

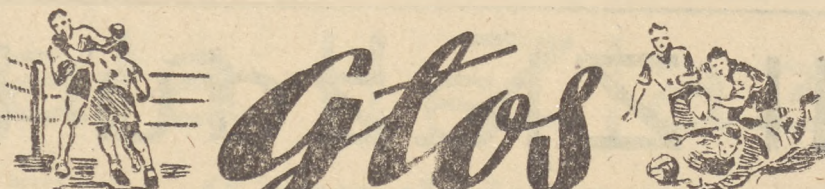
Równocześnie ze zdobywaniem umiejętności zawodowych rosną będą kadry sportowców motorowych, powstanie baza dla umacniania sportu motorowego i turystycznego i wycieczkowego.

Meldunki jakie napływają z całego województwa dowodzą, że wśród naszej młodzieży istnieje zdrowy pęd do motoryzacji. Wykorzystując go, spotęgować i ująć organizacyjnie, o to zadanie wszystkich organizacji ZMP-owskich naszego województwa.

W pracy tej aktywnie ZMP-owski nie będzie odcinany. Z pomocą przyjdą mu działacze Lig Przyjaciół Zolnierza, Polskiego Związku Motorowego, zrzeszeń sportowych i komitetów kultury fizycznej.

Za kilka miesięcy ruszą motory w raidzie wojewódzkim i ogólnopolskim. Aby wśród uczestników raidów, którzy powożą z powiatów dumne meldunki o osiągnięciach motorowców naszego województwa, byli również ci, dla których pojazd mechaniczny stanowi dziś tylko ogólną, na szosach maszynę — trzeba z młodzieżą przystąpić do skupienia o kół spraw motorowych jak największej liczby chłopaków i dziewcząt. Na zebrań ogólnych organizacji ZMP-owskich, jako jeden z punktów obrad można i trzeba stawiać sprawę szkolenia kadr kierowców, trzeba ogłaszać zapisy na kursy szkoleniowe i otoczyć najdalej idącą opieką tych wszystkich, którzy chcą zwiększyć kadrę motorowców.

Zarządy Powiatów i Miejskie ZMP powinny przyjąć do współpracy z Komitetami Kultury Fizycznej, Zarządami Powiatowymi LPZ w przygotowaniu powiatowych eliminacji motorowych, tworzeniu kół motorowych i ośrodków motorowych, stwarzając w ten sposób odskocznik do udziału reprezentacji powiatów w wojewódzkim raidzie motocyklowym i samochodowym, który stanie się szkołą kierowców przed II Ogólnopolskim Zjazdem Gwiazdystów.

Wysokie zwycięstwo pięściarzy polskich w Warszawie

Belgowie przegrali 2:18

Mecz bokserski Polska — Belgia rozegrany w niedzielę wieczorem w hali Gwardii w Warszawie zakończył się zwycięstwem reprezentacji Polski w stosunku 18:2.

Spotkanie to nie było tak ciekawe jak się na ogół spodziewano, bowiem prawie wszyscy pięściarze Belgii ustępowali wyraźnie Polakom zarówno pod względem techniki jak i taktyki. Trzeba jednak stwierdzić, że Belgowie mimo iż byli dość słabymi przeciwnikami okazali się pięściarzami ambitnymi, twardymi i walczącymi cały czas w ofensywie. Zdradzali oni jednak niestety wyraźną tendencję do nieczystej walki.

Reprezentacja gości opierała się przeważnie na młodzieży, wśród której jest wielu zawodników rokujących do

Kruza

ków i wygrali swe walki przed czasem. Mistrzowie Europy Kukier i Kruza wypadli nieco słabiej, gdyż tracili szybkość i chociaż zwyciężyli, nie wypadli efektownie.

A oto wyniki techniczne:

W walce z mułej Kukier wypunktował Dekkersa, w kocuie Kasperczak wygrał z Klekensem, w piórkowej Kruza zwyciężył Bob Rogera, w lekkiej Niedzwiecki wypunktował Dumontę, w lekkośredniej Drogosz zwyciężył w II starciu przez łko z Goblmem, w półśredniej Czajekki wygrał na punkty z Vlaeminkiem, w lekkośredniej Pietrzykowski

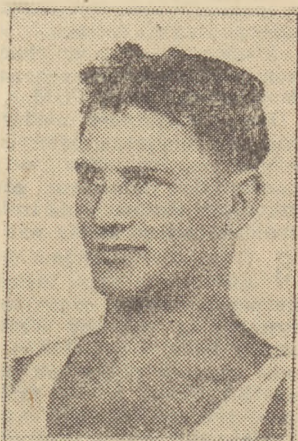

Kukier

re nadzieje na przyszłość. Wymienić tu należy przede wszystkim Bob Rogera w wadze piórkowej, Dumontę w lekkiej, Boucheza w średniej oraz Carpentiera w ciężkiej.

W ogólnym przekroju meczu zwycięstwo Polaków jest nieco za wysokie, bowiem, wygrana Niedzwieckiego z Dumontem była bardzo problematyczna. Ponadto Czajekki i Węgrzyński wygrali swe walki bardzo nieznacznie.

W drużynie polskiej dobrze zaprezentowali się: Kasperczak, doskonale walczący z Czajekki i Pietrzykowski, który znacznie poprawił swą technikę. Najslabiej walczący Piórkowski i Niedzwiecki. Drogosz podobnie jak i Grzelak mieli bardzo słabych przeciwni-

Węgrzyński

Różnicą dwóch punktów przegrali w Krakowie pięściarze gdańskiego Kolejarza

Rozegrane w Krakowie spotkanie pięściarskie o mistrzostwo I Ligi pomiędzy Kolejarzem Gdańsk i Gwardią Kraków zakończyło się wynikiem 9:11.

W spotkaniu tym sędziowie mylnymi werdyktami wypaczyli wynik spotkania krzywdząc drużynę gdańską. Stwierdzili to oni zgodnie ale niestety jak dwa tygodnie temu dopiero po meczu na dyskusji sędziowskiej.

Poleks I, który panował niepodzielnie na ringu, zremisował w sędziów punktowych z Krauzem, zaś Głonka uznany został za pokonanego w walce z Bielem I, mimo iż był zawodnikiem lepszym.

Jak nas informują, drużyna Kolejarzy wystąpi do Sekcji Boks CKKF z protestem przeciwko tego rodzaju ocenianiu walk przez sędziów.

Z zespołu gdańskiego, który był lepiej wyszkolony technicznie, podobali się

szczególnie Bańkowski, który wygrał wysoko z Chodorowskim i Soczewskim, który zdeklasował Walczaka oraz Białą w wadze muszej. Zawiedli: Wielgosz, który walczył poniżej formy i Poleks II. W zespole krakowskim klasa dla siebie był Kudłacki, który wysoko pokonał ambitnego Sebastiańskiego.

Wyniki techniczne: (Na pierwszym miejscu bokserzy Kolejarza) Biały zwyciężył w drugim starciu przez łko Janickiego. Wielgosz przegrał jednogłośnie na punkty z bojowym Kowalskim, Soczewski wypunktował Walczaka, Milewski zdobył punkty v. o. wobec nadwagi Brzezinskiego, Sebastiański przegrał z Kudłackim, Bańkowski pokonał wysoko na punkty Chodorowskiego przy czym w II starciu Chodorowski był liczony do 9, Poleks II przegrał głośnie remis do 2 z Musiałem, Poleks I zremisował z Krauzem, Biele II (Gw.) zdobył punkty w drugim starciu przeciwnika. Głonka przegrał na punkty z Bielem I w stosunku 1:2.

Sędziowali: w ringu Kasprzyk (Warszawa), na punkty Fedorowicz (Bielosk), Antonuk (Lublin), Bielewicz (Poznań).

Sukcesy piłkarzy gdańskich w rozgrywkach III Ligi

Piłkarze gdańscy startujący w rozgrywkach o mistrzostwo III Ligi odnieśli w niedzielę szereg wartościowych sukcesów. Wszelkie drużyny odniosły zwycięstwa, a jedynie Kolejarz Arka zremisował w towarzyskim spotkaniu z Kolejarzem Toruń.

KOLEJARZ GDAŃSK — KOLEJARZ BYDGOSZCZ 3:0

Na stadionie Budowlanych we Wrzeszcu Kolejarz Gdańsk pokonał Kolejarz Bydgoszcz 3:0 (2:0).

Zespół Kolejarza gdańskiego w spotkaniu tym zagrał dużo lepiej niż w ubiegłej niedzielę, w meczu ze Stalą. Pierwsza bramka padła w 7 min. ze strzału Janowskiego. W kilka minut później Schindler z zamieszania podbramkowego zdobywał drugą bramkę.

Po przerwie gdańszczanie uzyskują trzecią bramkę ze strzału „samobójczego” obrońcy gości, który chcąc zatrzymać piłkę strzelał z rogu przez Schittera, wpakował ją do własnej bramki.

GWARDA GDAŃSK — UNIA SZCZECINEK 3:0

Na stadionie przy ul. Elbląskiej w Gdańsku Gwardia Gdańsk pokonała Unię Szczecinek 3:0 (1:0).

Przez cały czas meczu wyraźną przewagę mieli gwardziści. Gospodarze mimo, iż grali pod wiatr, stale gościli pod bramką Unii, która ograniczała się przeważnie do obrony. W 39 min. gry z podania prawoskrzydłowego

Barana, lewoskrzydłowy napastnik Urbanik strzelił pierwszą bramkę dla Gwardii. Wynik 1:0 dla gospodarzy utrzymał się do końca pierwszej połowy spotkania.

Po przerwie przewaga Gwardii jeszcze bardziej wzrosła i obrona Unii z trudnym powstrzymywała gwałtowne ataki gospodarzy. W 50 minucie z podania Witkowskiego — Kupczyk strzelił drugą bramkę dla Gwardii.

W 72 min. gry z podania Kupczyka prawoskrzydłowy

Baran strzelił trzecią i ostatnią już bramkę, ustalając wynik meczu 3:0 dla Gwardii.

KOL. ARKA — KOLEJARZ TORUŃ 1:1

Wyznaczony mecz Kolejarz Arka Gdynia — Kolejarz Toruń, który miał się odbyć na stadionie Ogniwo w Gdyni, został rozegrany jako towarzyski, gdyż sędzia ob. Gudalewski uznał boisko jako nie nadające się do gry.

Spotkanie towarzyskie na stadionie Stali w Gdyni zakończyło się wynikiem remisowym 1:1 (1:0 dla Arki).

Cieżko wywalczone zwycięstwo koszykarzy gdańskiej Spójni

Spójnia (Gdańsk) — AZS (Warszawa) 63:58 (35:27). Punkty dla Spójni zdobyli: Appenheimer 27, Kapinski 15, Lelonekiewicz 9, Dronicz 7, Włodarski 3 i Brzozowski 2. Trener Markowski.

Dla AZS: Sitkowski 18, Przewarski 14, Nartowski 14, Wąsik 10, i Christians 2.

Spójnia sporo się natrudziła zanim osiągnęła zwycięstwo. AZS przez cały czas spotkania był trudnym przeciwnikiem. Akademicki kilkakrotnie prowadził i kiedy na 8 minut przed końcem meczu zszedł z boiska za 5 przewinień osobistych najlepszy w Spójni Appenheimer wywalał się, że AZS udu się wywieść z Gdańska cenny punkt. Spójnia jednak potrafiła w końcówce ruszyć do ataku i zapewnić sobie zwycięstwo. Tak więc Spójnia udało się zrewanżować AZS za porażkę poniesioną w pierwszej rundzie.

W drużynie gdańskiej poza Appenheimerem wyróżnić należy Kapinkskiego. Slabiej natomiast w tym spotkaniu zagrał Dronicz.

W drużynie warszawskiej najlepiej wypadli Przewarski, Nartowski i Sitkowski, z tym, że

ten ostatni grał okresami zbyt ostro.

TABELA

1. Stal Gdańsk	2	4	8:2
2. Kolejarz Toruń	1	2	3:0
3. Gwardia Słupsk	1	2	1:2
4. Kol. Gdańsk	2	2	3:1
5. Gwardia Gdańsk	2	2	3:1
6. Unia Szczecinek	2	2	2:4
7. Kolejarz Arka Gd.	1	0	1:2
8. Unia Inowrocław	2	0	4:14

Półfinały o puchar CRZZ

Siatkarki gdańskiego Kolejarza wygrały turniej drużyn żeńskich

W Gdańsku i Gdyni rozegrane zostały półfinałowe rozgrywki w siatkówce kobiet i mężczyzn o puchar CRZZ.

W Gdańsku startowały drużyny żeńskie reprezentujące 5 województw: Kolejarz Gdańsk, Kolejarz Szczecin, Ogniwo Słupsk, Kolejarz Toruń, Kolejarz Górzów i Spójnia Gdańsk. Pierwsze miejsce w turnieju zdobyła mistrzowska drużyna Polskiej Siatkarskiej, która mimo iż wystąpiła bez Kurkowej i Pogorzelskiej zwyciężyła zdecydowanie nie tracąc ani jednego seta. Pozostali uczestnicy turnieju byli mniej więcej wyrównani.

W Gdyni w sali MDK startowały drużyny żeńskie: Kolejarz Białogard, Spójnia Szczecin, Unia Górzów, Spójnia Gdańsk, Kolejarz Toruń.

Najlepszym poziomem wykazała drużyna Spójni ze Szczecina, która wygrała wszystkie spotkania. Drugie miejsce zajęła Unia Górzów, a trzecie dopiero Spójnia Gdańsk, która grała słabo i przegrała dwa spotkania.

TABELA

1) Spójnia (Szczecin)	4:0	8:1
2) Unia (Górzów)	3:1	6:3
3) Spójnia (Gdańsk)	1:2	5:8
4) Kolejarz (Toruń)	1:3	4:6
5) Kolejarz (Białogard)	0:4	1:9

Do centralnych rozgrywek z drużyn żeńskich zakwalifikowała się Spójnia (Szczecin), a z drużyn żeńskich Kolejarz (Gdańsk).

I Liga

Gwardia Warszawa — CWKS Warszawa 1:0, Ogniwo Kraków — Gwardia Bydgoszcz 0:1, Budowlani Chorzów — Włókniarz Łódź 2:2, Górnik Radlin — Unia Chorzów 0:2, Kolejarz Poznań — Gwardia Kraków 0:1, Ogniwo Bytom pauzuje.

TABELA

1) Gwardia Kraków	2	4	4:0
2) Unia Chorzów	2	4	3:0
3) Budowlani Chorzów	2	2	3:2
4) Włókniarz Łódź	2	2	4:4
5) Gwardia Bydgoszcz	2	2	1:1
6) Gwardia W-wa	2	2	1:3
7) Ogniwo Kraków	1	1	2:2
8) CWKS W-wa	2	1	0:1
9) Górnik Radlin	1	0	0:2
10) Kolejarz Poznań	2	0	0:2

II Liga

Ogniwo Tarnów — Budowlani Gdańsk 1:2, Górnik Zabrze — Budowlani Opole 1:1, Stal Sosnowiec — Ogniwo Wrocław 3:1, Górnik Bytom — Górnik Walbrzych 4:3, Włókniarz Kraków — Gwardia Kielce 5:0, Kolejarz Warszawa pauzuje.

TABELA

1) Stal Sosnowiec	2	4	7:2
2) Górnik Zabrze	2	3	2:2
3) Włókniarz Kraków	2	2	4:2
4) Górnik Bytom	1	2	4:3
5) Górnik Walbrzych	2	2	8:5
6) Budowlani Gdańsk	2	2	3:3
7) Kolejarz W-wa	1	1	1:1
8) Ogniwo Wrocław	2	1	2:4
9) Budowlani Opole	2	1	2:4
10) Ogniwo Tarnów	2	0	4:5

III Liga

Gwardia Gdańsk — Unia Szczecinek 3:0 (1:0), Kolejarz Gdańsk — Kolejarz Bydgoszcz 3:0 (2:0), Unia Inowrocław — Stal Gdańsk 2:7 (0:3), Kolejarz Toruń — Kolejarz Arka Gdynia mecz nie odbył się, Gwardia Słupsk pauzuje.

TABELA

1. Stal Gdańsk	2	4	8:2
2. Kolejarz Toruń	1	2	3:0
3. Gwardia Słupsk	1	2	1:2
4. Kol. Gdańsk	2	2	3:1
5. Gwardia Gdańsk	2	2	3:1
6. Unia Szczecinek	2	2	2:4
7. Kolejarz Arka Gd.	1	0	1:2
8. Unia Inowrocław	2	0	4:14

TEATRY

Teatr Wielki w Gdańsku — „Halika”, godz. 19.
Teatr Dramatyczny w Gdyni — nieczynny.
Teatr Kameralny w Sopocie — nieczynny.

RADIO

Ważniejsze audycje na poniedziałek, 22 bm.
6.50 — Koncert pop. 12.35 — „Na swojską notę”. 13.40 — Piosenki kompozytorów radzieckich. 14.10 — „Dla klas III”. 14.30 — Aud. w wyk. uczniów Państwowej Średniej Szkoły Muz. w W-wie. 15.10 — Dla wychowawców przedшкоlnego pogań. „Jadą strażacy”. 18.30 — Odpowiedzi Fali 49. 19.45 — Radziecka muzyka kameralna. 19.50 — Muzyka i aktualności. 20.00 — „Ojczyźnie” — odc. 19 pow. Kazimierz Białdysa.
Program lokalny. 16.21 — Pierwszy baletowy o 16.40 — Notatki kulturalne. 17.35 — Zagadka literacka. 17.50 — Repertuar. 18. Ciesielskiej ze statku. 18.00 — Codzienny przegląd wydarzeń. 18.10 — Koncert solistów.

KINA

GDAŃSK: „Leningrad” — „Medycyna”. I seria, od lat 14, godz. 15, 18, 20. „Halika” we Wrzeszczu — „Kotowski”. Od lat 13, godz. 15, 18, 20. „ZMP-owcy” we Wrzeszczu — „Strażnica w gorach”. Od lat 12, godz. 16, 18, 20. „Majja” w Nowym Porcie — „Domek z kart”. Od lat 12, godz. 17, 19. „Delfin” w Oliwie — „Przygoda na Marienstrasse”. Od lat 12, godz. 16, 18, 20.
GDYNIA: „Atlantyk” — „Zaginione melodie”. Od lat 14, godz. 13.30, 17.30, 19.30. „Główny” — „Indie”. Od lat 12, godz. 16, 18, 20. „Warszawa” — „Pustelnia Bernerska”. I seria, od lat 18, godz. 15, 18, 20. „Fala” na Grabówku — „Nierozłączni przyjaciele”. Od lat 7, godz. 17.30, 19.30. „Promień” w Chyloni — „Nadziei za dwa głosy”. Od lat 18, godz. 17, 19. „Septan” w Orłowie — „Lubow Jarowata”. I seria, od lat 14, godz. 17, 19.
SOPOT: „Polonia” — „Przygodzina II”. Od lat 18, godz. 16, 18, 20. „Batyka” — „Strażnica w gorach”. Od lat 12, godz. 15.30, 18.30.

START polskich zawodników na wyścigu szosowym w Tallinie był na ogół udany. Baron na starej DKW 250 startował pierwszy z naszej ekipy, mając za swego najgroźniejszego przeciwnika — ówczesnego wicemistrza Europy Niemca Petruszkę, fabrycznego kierowcę firmy DKW.

Baron nie zawiodł. Jechał bezsprzecznie lepiej od Petruszki, a bezpośrednią przyczyną porażki niemieckiego zawodnika było też ustawienie karburacji w jego DKW, powodujące zarzucanie świec. Dwukrotna kłamała równość szans obu zawodników, gdyż maszyną Petruszki była o wiele szybsza od wysłużonej DKW-ki Barona, na której ten zdołał uzyskać jednak pierwsze miejsce, wyprzedzając Niemca o ułamek sekundy.

Charakterystycznym był jednak fakt, że pierwsza nagroda w klasie 250 niemiecki cern „Auto-Union” wręczył nie Baronowi, zwy cięży biegu, lecz Petruszce. Takie postępowanie, wskazujące na brak jakiegokolwiek obiektywnego podejścia do wysiłku i sukcesu innych zawodników, a właściwie na wybitnie szowinistyczną ocenę zawodników — wywołało żywe i nieprzychylnie komentarze publiczności w czasie końcowej uroczystości rozdania nagród. Nie dziwny się jednak — wyścig odbywał się kilkanaście dni przed wybuchem wojny. Ten wypadek był jednym z serii antypolskich wystąpień, prowokowanych przez niemieckich szowinistów.

Po Baronie na szachownicy startowej stanęli najsłabsze maszyny, w tym trzy nasze 500-ki. Przed startem wdałem się w pogawiedź z młodą Estonką. Dziewczyna miała piękne oczy, tak, że więcej zwracałem na nią uwagi, niż na

chorągiewkę startera. Dopiero zaskoczony nagłym hałasem motorów i pustką, jaka wytworzyła się wokół mnie, oprzytomniałem i rzuciłem się w pogoń za czołową. Powoli skrobiałem się na coraz lepsze miejsce mijając co chwilę kłosem z konkurentów.

W drugim okrążeniu, gdy hamowałem do zakretu, przeżyłem nielada emocje. W wąski odciśnięty między mną a krawężnikiem z prawej strony pchał się na siłę czerwony „Excelsior”, wlażąc mi dosłownie na kierowno. Gwałtownie złożyłem się na lewy zakret, wychodząc w ten sposób z opresji. Kątem oka zdołałem jeszcze dostrzec, jak kierowca „Excelsiora” wie lokrotnie koziolkując ładował w słomie. Trudno. Tak nieraz bywa, gdy źle obliczy się drogę hamowania...

W trzecim (dla mnie niestety ostatnim) okrążeniu pokazałem mi tablicami: „Dobrze, tym samym tempem jedź dalej!”. Miałem szansę wyjścia na trzecią pozycję w wyścigu. Dwa pierwsze byli już dla mnie nieosiągalni. W myśli zgodziłem się już nawet na te lokale, gdy w tem... Przy wyjściu z jednego z wiraży ukruszony żab skrzyński przekładniowej rozbił obudowę i przedni łańcuch, kawałki aluminium, koła zębate — wszystko gonilo mnie po szosie...

Nasi zawodnicy jechali dalej — Mieloch drugi za Estonczykiem Valdemarem, Bathelt w pewnej odległości za nim, a do czasu, kiedy i jego skrzyżnia biegów, jakby współzawodnicząc z moją — rozleciała się również. Na mecie ułożył zawodników pozostał bez zmian. Pierwsze miejsce Barona i drugie Mielocha były dobitnym osiągnięciem pierwszego startu Polaków zagranicą.

W 13 lat później, startując w 1952 r. w Czechosławii, spotkałem ponownie Petruszkę, przypominając nam nasz start w Estonii. Jego młodzi uczniowie, wchodzący w skład ekipy NRD, którymi się opiekował (sam również startując), byli zaprzęgni w starego wygę motorowego. Mówiąc o nim używał z szacunkiem zwrotu „Alter Meister”. Stary mistrz nie zawiodł ich nadziei, zdobywając w kategorii 125 Wielką Nagrodę Czechosłowacji.

PODSUMOWUJĄC przedwójny okres moich startów zdaje sobie sprawę, że uzyskiwane wówczas osiągnięcia sportowe były rezultatem dużej brawury, zupełnie jednak, lub prawie zupełnie, nie poparte poważniejszymi umiejętnościami techniki i taktyki jazdy. Takich kwalifikacji nie można było jednak osiągnąć bez pracy w kolektywach klubowych, bez uwag i wpływu starszych, doświadczonych zawodników. Trudno bowiem wymagać od młodych zapalczyków, stawiających pierwsze kroki w wyścigach, by od razu odczuwali granice, kiedy brawura przekształca się w głupotę, by dopiero na własnej skórze przekonywali się, że w danych warunkach jest wykonanie, a co całkowicie nieosiągalne. Takie przykre nieraz lekcje przechodziłem i ja, a przecież w wielu wypadkach mógłbym ich uniknąć, korzystając z doświadczenia wytrawnych kierowców, kolegów klubowych.

Ale warunków wychowania kadr kierowców nie stwarzała Polska sanacyjna. Nie można było tego osiągnąć ze względu na niedźwiedzi atmosferę panującą w sporcie przedwojennym, również w sporcie motorowym, który dopiero w ostatnich latach przed wojną zaczął rozwijać się jako taki. Jak skromne jednak były te początki i jak dalece tłumiony był zapal tysięcy młodych ludzi, garmących się do sportu motorowego — widzimy dopiero w skali osiągnięć 10 lat sportu w Polsce Ludowej, które mimo że przyniosły wszechstronne i wielkie zmiany ale które i dziś jeszcze nie odzwierciedlały w pełni potrzeb i możliwości naszej młodzieży, oczekującej od kierowniczego aktywności sportowej o wiele większej niż dotąd opieki i pomocy — fachowej, technicznej, wychowawczej i organizacyjnej.

(d. c. n.)

UWAGA korespondenci pow. Nowy Dwór

We wtorek, 23 bm., o godz. 12.30, odbędzie się powiatowa narada korespondentów „Głosu Wybrzeża” z pow. nowodworskiego. Narada odbędzie się w Domu Kultury w Nowym Dworze. Koszty przejazdu zostaną zwrócone na miejscu. Prosimy o liczne przybycie.

Wtorkowy koncert „Artosu”

We wtorkowym koncercie „Artosu” (dnia 23 bm.), w sali koncertowej Grand Hotelu w Sopocie wystąpią: Krystyna Jastrzębska — fortepian, Irena Josiakówna — sopran i Władysław Walentynowicz — akompaniament. W programie usłyszymy utwory fortepianowe i pieśni Fryderyka Chopina i Roberta Schumanna. Przedprzedaż biletów w „Orbisie” Sopot.